

Zittingsdocument

A10-0080/2026

30.3.2026

VERSLAG

over de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie –
fraudebestrijding – jaarverslag 2024
(2025/2238(INI))

Commissie begrotingscontrole

Rapporteur: Julien Sanchez

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	33
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	34
MINDERHEIDSSTANDPUNT	35
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	36
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	37

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie – fraudebestrijding – jaarverslag 2024

(2025/2238(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 310, lid 6, en artikel 325, lid 5, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien het verslag van de Commissie van 25 juli 2025 getiteld “36e jaarverslag over de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie en de bestrijding van fraude – 2024” ([COM\(2025\)0426](#)) (PIF-verslag 2024),
- gezien het jaarverslag 2024 van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)¹ en het activiteitenverslag 2024 van het Comité van toezicht van het OLAF²,
- gezien het jaarverslag 2024 van het Europees Openbaar Ministerie (EOM), gepubliceerd op 3 maart 2025,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting³ (de conditionaliteitsverordening),
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie⁴ (het Financieel Reglement),
- gezien Verordening (EU) 2024/1624⁵, Verordening (EU) 2024/1620⁶ en Richtlijn (EU) 2024/1640⁷, alle van het Europees Parlement en de Raad, alle vastgesteld op 31 mei 2024 en alle tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering, onder meer door de oprichting van de Autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering,

¹ OLAF, Vijfentwintigste verslag van het Europees Bureau voor fraudebestrijding, 1 januari-31 december 2024, 2024.

² PB C, C/2025/4091, 18.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/4091/oj>.

³ PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>.

⁴ PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

⁵ Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering (PB L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

⁶ Verordening (EU) 2024/1620 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot oprichting van de Autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010, (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 1095/2010 (PB L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>).

⁷ Richtlijn (EU) 2024/1640 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 betreffende de mechanismen die de lidstaten moeten invoeren om het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering te voorkomen, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937, en tot wijziging en intrekking van Richtlijn (EU) 2015/849 (PB L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

- gezien Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid⁸ (de verordening gemeenschappelijke bepalingen),
- gezien Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht⁹ melden (de klokkenluidersrichtlijn), en het verslag van de Commissie van 3 juli 2024 over de uitvoering en toepassing ervan ([COM\(2024\)0269](#)),
- gezien Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt¹⁰ (de PIF-richtlijn),
- gezien het verslag van de Commissie van 16 september 2022 getiteld “Tweede verslag van de Commissie over de uitvoering van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt” ([COM\(2022\)0466](#)),
- gezien het gezamenlijk verslag van Europol en OLAF van 6 juni 2023 getiteld “Assessing the Threats to the NextGenerationEU (NGEU) Fund”,
- gezien de jaarverslagen van de Europese Rekenkamer (ERK) over de uitvoering van de Uniebegroting en over de activiteiten gefinancierd uit het negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) betreffende het begrotingsjaar 2024¹¹,
- gezien Speciaal verslag 06/2023 van de ERK van 13 maart 2023 getiteld “Belangenconflicten in cohesie- en landbouwuitgaven van de EU – Kader is aanwezig, maar er zijn lacunes in de transparantie en detectiemaatregelen”,
- gezien Speciaal verslag 03/2024 van de ERK van 22 februari 2024 getiteld “De rechtsstaat in de EU — Een verbeterd kader voor de bescherming van de financiële belangen van de EU, maar risico’s blijven bestaan”,
- gezien Analyse 02/2025 van de ERK van 6 mei 2025 getiteld “Prestatiegerichtheid, verantwoordingsplicht en transparantie – lessen die te trekken zijn uit de tekortkomingen van de RRF”,
- gezien Speciaal verslag 08/2025 van de ERK van 24 maart 2025 getiteld “Btw-fraude bij invoer – De financiële belangen van de EU worden onvoldoende beschermd bij

⁸ PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>.

⁹ PB L 305 van 26.11.2019, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>.

¹⁰ PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>.

¹¹ Europese Rekenkamer, “2024 Jaarverslagen over de uitvoering van de EU-begroting betreffende het begrotingsjaar 2024 en over de activiteiten gefinancierd uit het negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) betreffende het begrotingsjaar 2024”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025.

vereenvoudigde douaneprocedures voor invoer” en het verslag van de Commissie getiteld “VAT gap in the EU – 2024 report”¹²,

- gezien Speciaal verslag 09/2025 van de ERK van 10 maart 2025 getiteld “Systemen om te waarborgen dat de RRF-uitgaven aan de regels inzake overheidsopdrachten en staatssteun voldoen – Beter, maar nog ontoereikend”,
 - gezien Speciaal verslag 15/2025 van de ERK van 18 juni 2025 getiteld “Humanitaire hulp van de EU onder beheer op afstand – Potentieel om levens te redden, maar aanpak vertoont tekortkomingen”,
 - gezien Speciaal verslag 22/2025 van de ERK van 20 november 2025 getiteld “Financiële correcties in het cohesiebeleid — Een complex kader en tot nu toe slechts één besluit door de Commissie aangenomen”,
 - gezien Speciaal verslag 26/2025 van de ERK van 15 december 2025 getiteld “EU-organen die fraude bestrijden – Duidelijke mandaten, maar uitwisseling van informatie en toezicht door de Commissie blijven ontoereikend”,
 - gezien speciale Eurobarometer 548 getiteld “Citizens’ attitudes towards corruption in the EU in 2024”,
 - gezien zijn resolutie van 6 mei 2025 over de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie – fraudebestrijding – jaarverslag 2023¹³,
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A10-0080/2026),
- A. overwegende dat de Commissie elk jaar bij het Parlement en de Raad een verslag indient, bekend als het PIF-verslag, dat is opgesteld in samenwerking met de lidstaten, over de maatregelen die genomen zijn ter uitvoering van artikel 325, lid 5, VWEU;
- B. overwegende dat het goede beheer van de middelen van de EU, zowel voor de uitgaven als voor de ontvangsten, en de bescherming van de financiële belangen van de EU belangrijke onderdelen van elk EU-beleid moeten vormen, teneinde de doeltreffende uitvoering ervan te bevorderen, te waarborgen dat het geld van de belastingbetaler correct, efficiënt en op transparante wijze wordt gebruikt en het vertrouwen van de burger in de EU-instellingen te vergroten;
- C. overwegende dat het jaarlijkse PIF-verslag vooral gebaseerd is op informatie die door de lidstaten is verschaft via het beheerssysteem voor onregelmatigheden (IMS), of door de Commissie via haar boekhoudsysteem (ABAC), dat gegevens bevat over onregelmatigheden en opsporing van fraude, welke geanalyseerd worden om in kaart te brengen welke gebieden het kwetsbaarst worden geacht;

¹² Europese Commissie: directoraat-generaal Belastingen en Douane-unie, Centrum voor sociaal en economisch onderzoek (CASE), Oxford Economics en Syntesia, “VAT gap in the EU – 2024 report”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2778/2476549>.

¹³ PB C, C/2026/573, 24.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/573/oj>.

- D. overwegende dat het Parlement op 6 mei 2025 zijn resolutie over de bescherming van de financiële belangen van de EU voor 2023 heeft aangenomen, waarin ertoe wordt opgeroepen het PIF-verslag te gebruiken als instrument om het beheer van de fraudebestrijdingsarchitectuur van de EU te versterken en een holistisch aanpak te volgen;
- E. overwegende dat de beschrijving en analyse in het PIF-verslag van de maatregelen die zijn genomen om fraude en onregelmatigheden te bestrijden het mogelijk moeten maken gerichtere acties op EU- en nationaal niveau vast te stellen en uit te voeren; overwegende dat de opsporing van frauduleuze onregelmatigheden in de hele EU steeds beter verloopt, maar dat de terugvorderingsmaatregelen in sommige lidstaten nog steeds ongelijk zijn; overwegende dat een doeltreffende bescherming van de financiële belangen van de EU zowel een alomvattende opsporing als een consistente gerechtelijke en administratieve follow-up zou vereisen om misbruik van EU-middelen te voorkomen, te corrigeren en te ontmoedigen;
- F. overwegende dat de bescherming van de financiële belangen van de EU moet worden ondersteund door een analyse op basis van betrouwbare gegevens; overwegende dat het potentieel van digitale instrumenten, met inbegrip van risicoscoresystemen en interoperabele databanken ter voorkoming en opsporing van fraude, beter moet worden benut; overwegende dat geavanceerde analytische en voorspellende instrumenten nog steeds slechts beperkt worden ingezet; overwegende dat het bevorderen van de ontwikkeling en invoering van dergelijke instrumenten bijdraagt tot een efficiënter en doeltreffender beheer van EU-middelen en de bescherming van de financiële belangen van de EU versterkt;
- G. overwegende dat, gezien de verschillen tussen de lidstaten, met name wat betreft de opsporing en melding van onregelmatigheden, de verscheidenheid aan administratieve systemen in de lidstaten een belemmering vormt voor de verwezenlijking van de doelstelling van een gemeenschappelijk niveau van nationale beheers-, controle- en verslagleggingssystemen in de EU; overwegende dat een beperkt aantal lidstaten volledig alomvattende fraudebestrijdingsstrategieën heeft aangenomen die alle relevante sectoren bestrijken; overwegende dat het versterken van de bestuursstructuren, het waarborgen van de coördinatie tussen de autoriteiten en het vaststellen van meetbare doelstellingen op nationaal niveau essentieel zijn om de begroting van de EU te beschermen en de EU-brede fraudebestrijdingsmaatregelen doeltreffender te maken; overwegende dat, indien de verscheidenheid aan administratieve systemen in de lidstaten niet consistent wordt aangepakt door de interoperabiliteit en digitalisering te verbeteren, dit de betrouwbaarheid, vergelijkbaarheid en bruikbaarheid van de gegevens en verslagen dreigt te ondermijnen; overwegende dat het daartoe noodzakelijk lijkt echte gemeenschappelijke richtsnoeren die de naam waard zijn en solide standaardprocedures op doeltreffende en efficiëntere wijze ten uitvoer te leggen om te komen tot een gestandaardiseerder en uniformer beheer en een gestandaardiseerdere en uniformere behandeling van EU-middelen en dezelfde bescherming van de financiële belangen van de EU in alle lidstaten;
- H. overwegende dat de EU en haar lidstaten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de financiële belangen van de EU, met inbegrip van de inzet van

middelen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF)¹⁴ en de uitvoering van de nationale herstel- en veerkrachtplannen; overwegende dat de rol van de nationale autoriteiten bij het waarborgen van een passend niveau van bescherming van de financiële belangen van de EU aanzienlijk is toegenomen in het kader van NextGenerationEU (NGEU) en het voorstel voor het toekomstige meerjarig financieel kader (MFK);

- I. overwegende dat de Commissie verplicht is financiële correcties ten aanzien van lidstaten toe te passen om uitgaven die zijn verricht in strijd met het toepasselijk recht, uit te sluiten van EU-financiering;
- J. overwegende dat criminele organisaties, aangetrokken door de ongekende hoeveelheid middelen die in het kader van het MFK en de NGEU-programma's worden uitgetrokken, bijzonder actief zijn op het gebied van het onderscheppen van EU-middelen en dat zij de verscheidenheid aan administratieve, controle- en sanctiesystemen van de lidstaten kunnen benutten om hun economische, financiële, commerciële, sociale en politieke weefsel binnen te dringen en zo de financiële belangen van de EU te ondermijnen;
- K. overwegende dat het verontrustende en zorgwekkende fenomeen van infiltratie in verschillende lidstaten onder de aandacht is gebracht en dat van de Commissie wordt verwacht dat zij de grootst mogelijke waakzaamheid aan de dag legt en de nodige controles instelt om ervoor te zorgen dat EU-middelen niet indirect bewegingen aanmoedigen of ondersteunen die indruisen tegen de waarden die de EU hooghoudt;
- L. overwegende dat de bescherming van de EU-begroting gebaseerd is op een fraudebestrijdingsarchitectuur waarbij meerdere actoren¹⁵ op EU- en lidstaatniveau betrokken zijn en die samenwerking tussen de voor administratieve en strafrechtelijke onderzoeken bevoegde autoriteiten mogelijk maakt; overwegende dat de acties van het EOM, OLAF, Europol en Eurojust hebben bijgedragen tot de bestrijding van strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden, maar dat de doeltreffendheid ervan afhangt van een betere coördinatie tussen hen onderling en met de bevoegde nationale autoriteiten en internationale partners;
- M. overwegende dat een doeltreffende bescherming van de EU-begroting nauwe samenwerking vereist tussen de autoriteiten die administratieve onderzoeken uitvoeren en de autoriteiten die strafrechtelijke onderzoeken uitvoeren, zowel op EU- als op lidstaatniveau, en dat deze samenwerking moet worden aangemoedigd; overwegende dat naast samenwerking ook systematische coördinatie nodig is; overwegende dat regelmatige informatie-uitwisseling en gezamenlijke risicoanalyses versnipperde bescherming zouden voorkomen en zouden zorgen voor tijdige en samenhangende maatregelen tegen fraude en onregelmatigheden;
- N. overwegende dat de belasting op de toegevoegde waarde (btw) een belangrijke bron van inkomsten is voor nationale begrotingen en voor de eigen middelen uit de btw, die in

¹⁴ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF-verordening) (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

¹⁵ OLAF, het EOM, Europol, Eurojust, de Commissie, de ERK, de antiwitwasautoriteit (AMLA), de Europese Investeringsbank (EIB) en de autoriteiten van de lidstaten en de coördinatie diensten fraudebestrijding.

2024 goed waren voor ongeveer 14 % van de totale eigen middelen van de EU en in 2023 voor ongeveer 10 %; overwegende dat het aantal gevallen van btw-carrouselfraude de afgelopen jaren is toegenomen en dat er steeds vaker georganiseerde criminele netwerken bij betrokken zijn;

- O. overwegende dat corruptie een van de ernstigste misdrijven met een grensoverschrijdende dimensie is en alle lidstaten in verschillende mate treft; overwegende dat dit het vertrouwen van de burgers in de EU uitholt en de financiële belangen van de EU en de economie als geheel, alsook de democratie en de rechtsstaat in de EU ondermijnt;
- P. overwegende dat belangenconflicten niet naar behoren en volledig worden gemeld in de huidige monitoringdatabanken; overwegende dat zij de hoogste aandacht verdienen, aangezien ze een ernstige bedreiging vormen voor de geloofwaardigheid van instellingen en ondersteunende autoriteiten en ze het vertrouwen van de belastingbetaler schaden;
- Q. overwegende dat de bescherming van de financiële belangen van de EU volledig in alle EU-instrumenten voor extern optreden moet worden geïntegreerd, aangezien financiële steun aan derde landen inherent een verhoogd risico op fraude, verduistering en misbruik van middelen inhoudt in vergelijking met directe uitvoering, en daarom vergezeld moet gaan van solide vrijwaringsmaatregelen die zorgen voor een consistent gebruik van EU-middelen, alsook van mechanismen die te allen tijde beschermende interventies mogelijk maken om eventuele inbreuken te voorkomen, op te sporen en te corrigeren; overwegende dat transparantie bij de toewijzing van EU-middelen aan ngo's van essentieel belang is om een goed beheer van overheidsmiddelen te waarborgen en ongepaste beïnvloeding van de besluitvormingsprocessen van de EU te voorkomen;

Algemene opmerkingen over PIF-verslagen en belangrijke kwesties

1. neemt kennis van het PIF-verslag 2024 en onderschrijft de vier daarin opgenomen aanbevelingen, maar vindt deze niet ambitieus genoeg, met name wat betreft transparantie en verantwoordingsplicht; benadrukt dat burgers en hun gekozen vertegenwoordigers effectief toezicht moeten kunnen houden op het gebruik van EU-middelen; benadrukt dat meer transparantie van essentieel belang is en dat het rendement van de investering van middelen hierdoor aantoonbaar moet worden; merkt op dat jaarlijkse verslaglegging alleen slechts een gedeeltelijk beeld geeft van de echte problemen en niet de gerichte analyse biedt die nodig is om de vermelde kwesties aan te pakken; verzoekt de Commissie de kwaliteit, consistentie en analytische waarde van de in het verslag gebruikte gegevens te blijven verbeteren, teneinde zinvolle transparantie en effectieve democratische controle te ondersteunen en te onderzoeken welke vormen van periodieke verslaglegging een effectieve parlementaire controle mogelijk maken die verder reikt dan de jaarlijkse PIF-verslagleggingscyclus; moedigt de Commissie en de lidstaten aan de transparantie bij het gebruik van de middelen te maximaliseren, onder meer met betrekking tot informatie over eindbegunstigden; herinnert er in dit verband aan dat het Parlement, als de kwijtingsautoriteit, een belangrijke rol dient te vervullen voor EU-burgers, en is van mening dat met name de Commissie begrotingscontrole een meer gestructureerde en voortdurende rol moet kunnen spelen bij het toezicht op de bescherming van de financiële belangen van de EU; herhaalt dat communicatie over het gebruik van EU-middelen van essentieel belang is om fraude en corruptie te bestrijden;

2. herhaalt dat de bescherming van de financiële belangen van de EU voor grote uitdagingen staat in een steeds complexere en snel veranderende context, en dat de doeltreffendheid daarvan alleen kan worden gewaarborgd door gezamenlijke en gecoördineerde acties van gerechtelijke en administratieve autoriteiten, de EU-instellingen en entiteiten in de lidstaten; benadrukt dat samenwerking systematische informatie-uitwisseling, gezamenlijke risicoanalyse en operationele coördinatie moet omvatten; dringt er bij de lidstaten op aan de financiële belangen van de EU proactief te beschermen en de uitwisseling van informatie tussen nationale autoriteiten en met EU-organen en -agentschappen te versterken, teneinde opkomende risico's en fraudepatronen snel op te sporen en aan te pakken; herinnert eraan dat alle belanghebbenden en alle instrumenten die beschikbaar worden gesteld door de desbetreffende financiële verordeningen en de activiteiten van het EOM moeten bijdragen aan de bescherming van de financiële belangen van de EU;
3. beklemtoont dat de rechtsstaat een hoeksteen van de EU vormt en essentieel is voor de bescherming van de financiële belangen van de EU in alle lidstaten; benadrukt dat het conditionaliteitsmechanisme voor de rechtsstaat moet worden toegepast wanneer inbreuken rechtstreeks van invloed zijn op de EU-begroting; onderstreept dat besluiten om de financiële belangen van de EU te beschermen gebaseerd moeten zijn op technische en juridische bevindingen; verzoekt de Commissie te zorgen voor een consistent en evenredig gebruik van het mechanisme, met inachtneming van het feit dat de lidstaten primair verantwoordelijk zijn voor de handhaving van de beginselen van de rechtsstaat en met behoud van de samenhang tussen de EU-instrumenten;
4. benadrukt dat verdere digitalisering de controles aanzienlijk kan vereenvoudigen, de bureaucratie voor begunstigden kan verminderen en ervoor kan zorgen dat het geld van de belastingbetaler efficiënter wordt gebruikt;
5. brengt in herinnering dat digitalisering moet evolueren van analytische reflectie naar operationele toepassing, met inachtneming van gegevensbescherming, een hoog niveau van cyberveiligheid en passend menselijk toezicht; benadrukt dat digitalisering alleen meerwaarde oplevert wanneer er sprake is van effectieve interoperabiliteit tussen nationale en EU-systemen en voldoende analytische capaciteit om gegevens om te zetten in vroegtijdige opsporing, risicoprioritering en meetbare corrigerende maatregelen;
6. wijst erop dat verdere digitalisering — onder meer via nationale fraudebestrijdingsstrategieën, digitalisering van de processen en het gebruik van gemeenschappelijke digitale instrumenten — essentieel is om doeltreffende kennisdeling, toegankelijkheid en verwerking van gegevens en de uitgebreide verslaglegging mogelijk te maken die nodig zijn voor resultaatgerichte governance bij de bescherming van de financiële belangen van de EU; beklemtoont dat digitalisering de basis kan vormen voor echte transparantie voor burgers en hun gekozen vertegenwoordigers, wat van essentieel belang is wanneer er overheidsgeld op het spel staat;
7. merkt op dat het aantal onregelmatigheden dat door de bevoegde autoriteiten van de EU en de nationale autoriteiten in 2024 is gemeld, iets lager was dan in 2023 (in totaal 13 589 in 2024, 13 947 in 2023 en 12 455 in 2022), terwijl de overeenkomstige onregelmatige bedragen relatief stabiel waren (1,84 miljard EUR in 2024 tegenover

1,90 miljard EUR in 2023 en 1,77 miljard EUR in 2022); merkt op dat het aantal fraudegevallen ongeveer 10 % van het totale aantal gemelde onregelmatigheden uitmaakt, en dat dit aantal sterk is gestegen tot 1 364 in 2024, oftewel 26 % meer dan in 2023; merkt op dat de financiële bedragen die verband houden met deze fraudegevallen ook zijn toegenomen tot 548,8 miljoen EUR in 2024, oftewel een stijging van 138,7 % in vergelijking met 2023; herinnert eraan dat de in het IMS gemelde informatie voornamelijk is gebaseerd op door de lidstaten verstrekte gegevens, die afkomstig zijn uit verschillende opsporingsbronnen en -methoden; brengt in herinnering dat controles vaak gebaseerd zijn op risicobeoordelingen en dat deze cijfers daarom in de juiste methodologische context moeten worden geïnterpreteerd, waardoor het niet mogelijk is de werkelijke omvang van de fraude ten nadele van de EU-begroting nauwkeurig in te schatten; verzoekt de Commissie deze analytische leemte aan te pakken door middel van een grondigere risicoanalyse, meer geharmoniseerde controlepraktijken en een betere kwalitatieve beoordeling van de zaken;

8. uit zijn bezorgdheid over het feit dat het aantal in 2024 gemelde onregelmatigheden 3,6 % hoger was en de daarmee gemoeide financiële bedragen 12 % hoger waren dan het vijfjarig gemiddelde, en dat het aantal in 2024 gemelde fraudegevallen 19 % hoger was en de daarmee gemoeide bedragen 56 % hoger waren dan het vijfjarig gemiddelde;
9. merkt op dat de resultaten van de onderzoeken van OLAF stabiel zijn, waarbij het 246 onderzoeken heeft afgerond in 2024 (tegenover 265 in 2023 en 256 in 2022) en het 301 aanbevelingen heeft gedaan (tegenover 309 in 2023 en 275 in 2022), met een totaal aanbevolen terugvorderingsbedrag van 871,5 miljoen EUR (tegenover 1 043,8 miljoen EUR in 2023 en 426,8 miljoen EUR in 2022);
10. merkt op dat de activiteiten van het EOM sinds juni 2021 gestaag zijn toegenomen wat betreft het aantal geopende onderzoeken (1 504 onderzoeken in 2024 tegenover 1 371 in 2023 en 865 in 2022), het aantal lopende onderzoeken (2 666 in 2024 tegenover 1 927 in 2023 en 1 117 in 2022), het aantal inbeschuldigingstellingen (205 in 2024 tegenover 139 in 2023 en 87 in 2022), het aantal strafrechtelijke veroordelingen (in 2024 draaiden 102 strafzaken uit op een veroordeling, tegenover 48 zaken in 2023 en 20 zaken in 2022) en het aantal verkregen bevroeringsbevelen (voor 2,42 miljard EUR in 2024 tegenover 1,5 miljard EUR in 2023 en 359,1 miljoen EUR in 2022); benadrukt echter dat de aanhoudende groei van de activiteiten van het EOM niet alleen moet worden beoordeeld in termen van het aantal onderzoeken en veroordelingen, maar ook wat betreft de effectieve impact op de begroting, met inbegrip van de terugvordering van middelen en de afschrikkende werking; dringt erop aan deze dimensie systematisch te integreren in toekomstige PIF-verslagen; dringt erop aan dat de Commissie en de begrotingsautoriteit zorgen voor voldoende middelen, in verhouding tot de werklast en de complexiteit van de zaken, en dat deze middelen op hun beurt volstaan om financiële inkomsten te genereren;
11. erkent de mate van samenwerking tussen verschillende fraudebestrijdingsinstanties; merkt op dat Europol volgens verslagen van het EOM in 2024 naar aanleiding van 83 verzoeken ondersteuning heeft geboden (informatie-uitwisseling, analytische ondersteuning, met inbegrip van financiële informatie, gezamenlijke operaties, operationele vergaderingen, actiedagen en expertise), een scherpe stijging ten opzichte van 2023, en dat er eind 2024 25 zaken liepen met de ondersteuning van de nationale bureaus van Eurojust; benadrukt dat OLAF in 2024 74 zaken heeft doorverwezen naar

het EOM met het oog op het openen van een strafrechtelijk onderzoek, en dat het EOM 69 zaken heeft geopend op basis van de inbreng van OLAF, en dat OLAF in datzelfde jaar 26 aanvullende onderzoeken heeft afgesloten en er 17 heeft geopend (in 2023 heeft OLAF 22 aanvullende onderzoeken geopend en werden vier ondersteunende onderzoeken aangevraagd door het EOM); is van mening dat de aanvullende onderzoeken (uit hoofde van artikel 12 septies van de OLAF-verordening¹⁶) en ondersteunende onderzoeken (uit hoofde van artikel 12 sexies van de OLAF-verordening) nog niet optimaal worden benut en verzoekt de Commissie opnieuw om bij de herziening van de desbetreffende verordeningen de juridische en operationele oorzaken hiervan aan te pakken; verwacht dat de herziening van de fraudebestrijdingsarchitectuur, die door de Commissie in gang is gezet om de financiële belangen van de EU beter te beschermen en een efficiëntere samenwerking tussen de EU-fraudebestrijders en de lidstaten te waarborgen, de operationele samenwerking, de strategische coördinatie en de gegevensuitwisseling tussen OLAF, het EOM, Eurojust, Europol en de nationale autoriteiten aanzienlijk zal versterken en ambitieuze en resultaatgerichte doelstellingen zal vaststellen die zijn afgestemd op de prioriteiten van de EU; onderstreept dat bij deze herziening voorrang moet worden verleend aan interoperabiliteit, risicoanalyse en het gebruik van moderne technologieën;

12. merkt op dat de Rekenkamer heeft vastgesteld dat OLAF in 40 gevallen onafhankelijk, en zonder het EOM daarvan in kennis te stellen, had geconcludeerd dat er geen vermoeden bestond van strafbaar gedrag; wijst erop dat alleen het EOM en nationale openbare ministeries bevoegd zijn om te beoordelen of er een vermoeden bestaat van strafbaar gedrag; merkt op dat OLAF geen toegang heeft tot door het EOM afgesloten meldingen, waardoor volgens de ERK het vermogen van OLAF om tot relevante administratieve maatregelen te komen, wordt belemmerd; wijst erop dat de ERK tot de slotsom is gekomen dat de procedures voor uitwisseling van meldingen tussen het EOM en OLAF niet efficiënt genoeg zijn, en aanbeveelt om ontvangen meldingen van vermoedens van fraude centraal te registreren om zo te zorgen voor efficiënte procedures; benadrukt dat de informatiekloven tussen nationale autoriteiten, OLAF en het EOM moeten worden gedicht; verzoekt de Commissie de operationele kanalen voor informatie-uitwisseling te versterken en te zorgen voor een tijdige, gestructureerde en veilige uitwisseling van relevante informatie in de gehele fraudebestrijdingscyclus; roept de Commissie op om prioriteit te geven aan het verbeteren van het onderlinge afstemmingsproces, in overeenstemming met de analyse van de ERK;
13. herinnert eraan dat de bescherming van de financiële belangen van de EU tegen fraude, onregelmatigheden en andere illegale activiteiten vanuit operationeel oogpunt is toevertrouwd aan de nationale autoriteiten, OLAF en het EOM; benadrukt de toegevoegde waarde die EU-organen bieden voor de bescherming van de financiële belangen van de EU en de fraudebestrijding, met name op het gebied van grensoverschrijdende criminaliteit, zoals blijkt uit de operationele resultaten van het EOM en OLAF; is in dit verband ingenomen met de opnemings van de bevindingen van OLAF en het EOM in het PIF-verslag 2024; onderstreept dat er een meer diepgaande analyse van de interactie tussen de onderdelen van de fraudebestrijdingsarchitectuur

¹⁶ Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

nodig is en moedigt verdere inspanningen op het gebied van holistische verslaglegging aan om een duidelijker, vollediger en concreter beeld te schetsen van de algemene stand van zaken met betrekking tot de bescherming van de financiële belangen van de EU, met inachtneming van alle fraudebestrijdingsmaatregelen, zowel op nationaal als op EU-niveau; is van mening dat de analyse die tijdens de herziening van de fraudebestrijdingsarchitectuur zal worden uitgevoerd, de gelegenheid zal bieden te zoeken naar manieren om ervoor te zorgen dat de toekomstige verslaglegging vollediger zal zijn dan nu het geval is; erkent dat de komende, voor 2026 geplande herziening van het mandaat van belangrijke EU-entiteiten, zoals Europol en het EOM, een unieke kans bieden om een goed functionerend en doeltreffend operationeel kader voor de verschillende instanties te consolideren teneinde onder meer PIF-gerelateerde georganiseerde criminele organisaties te bestrijden; is van mening dat het naast elkaar bestaan van meerdere actoren binnen de fraudebestrijdingsarchitectuur van de EU een structurele evaluatie op basis van efficiëntie vereist om op transparante wijze te beoordelen of de huidige taakverdeling het mogelijk maakt om opsporing, onderzoek, terugvordering en afschrikking te optimaliseren, dan wel of er ingrijpendere aanpassingen van het model nodig zijn;

14. benadrukt dat fraudebestrijding een alomvattende aanpak en coherente governance vereist, waarbij een breed scala aan actoren en onderling verbonden processen betrokken zijn die alle belangrijkste stadia van de fraudebestrijdingscyclus bestrijken, namelijk preventie, opsporing, onderzoek, vervolging, terugvordering en sancties; onderstreept dat zwakke punten of versnippering in elke fase het hele systeem minder doeltreffend maken; beklemtoont dat, zonder substantiële vooruitgang op het gebied van tijdige en doeltreffende terugvordering van middelen en de oplegging van passende sancties, de inspanningen op het gebied van preventie en opsporing een deel van hun afschrikkende werking verliezen; verzoekt de Commissie om in samenwerking met OLAF, het EOM en de bevoegde nationale autoriteiten geharmoniseerde indicatoren te ontwikkelen en toe te passen, waarmee de werkelijke impact van fraudebestrijdingsbeleid op de begroting kan worden beoordeeld, om zo als leidraad te dienen bij de besluitvorming en de toewijzing van middelen;

Preventie en opsporing

15. herinnert eraan dat fraudebestrijding niet alleen achteraf moet gebeuren, maar van meet af aan in aanmerking moet worden genomen bij het ontwerp van financieringsregelingen, -instrumenten en -programma's en moet worden bevorderd door alle EU-instellingen; benadrukt derhalve dat een grotere betrokkenheid van alle relevante belanghebbenden in de fraudebestrijdingsarchitectuur en van het Parlement in het stadium van de ontwikkeling van dergelijke regelingen, instrumenten en programma's zeker zou leiden tot een betere bescherming van de financiële belangen van de EU; verzoekt de Commissie alle actoren in een vroeger stadium beter te betrekken en fraudebestrijdingsaspecten in een vroeg stadium van het programmaontwerp te integreren, met inbegrip van een risicogebaseerde beoordeling en de duidelijke toewijzing van verantwoordelijkheden;
16. benadrukt dat er, naast de noodzakelijke inspanningen om fraude te beperken door het uitstippelen van overheidsbeleid, ook een vastberadener proactieve inspanning nodig is om fraude op te sporen en te bestrijden; beklemtoont het feit dat artificiële intelligentie en geavanceerde analyse behoren tot de instrumenten die doeltreffend moeten worden

ingezet om — op evenredige wijze en onder passend menselijk toezicht — de opsporing van fraude te optimaliseren;

17. merkt op dat bij het EOM ingediende inbreukverslagen, aan OLAF doorgegeven informatie over mogelijke onderzoeksbelangen en de melding van onregelmatigheden, alsook de periodieke actualiseringen daarvan die bij de Commissie worden ingediend via het IMS, de belangrijkste gegevensbronnen zijn voor het beoordelen van opsporingsniveaus; merkt op dat de opsporingsniveaus verschillen van lidstaat tot lidstaat en naargelang de informatiebron, en is van mening dat het opsporingsniveau in een geografisch gebied of begrotings- of beleidssector niet noodzakelijkerwijs overeenkomt met de werkelijke omvang van fraude of ander wangedrag in dat gebied of die sector; benadrukt bovendien dat de resultaten van de opsporingsinspanningen aanzienlijk verschillen van sector tot sector en van land tot land; verzoekt de Commissie een gestandaardiseerde benchmark inzake risico en efficiëntie te ontwikkelen om ondermaats presterende, risicovolle programma's te identificeren en middelen te kunnen herbestemmen voor initiatieven met een lager risico en een grotere meerwaarde voor de burgers van de EU; benadrukt dat de definities en de verslagleggingsnormen verder moeten worden geharmoniseerd om de mate van opsporing zinvol te kunnen vergelijken tussen lidstaten en sectoren;
18. herhaalt zijn standpunt dat de interoperabiliteit van het IMS met andere belangrijke instrumenten die de Commissie gebruikt om de financiële belangen van de EU te beschermen, zoals Arachne en het systeem voor vroegtijdige opsporing en uitsluiting (EDES), en met de digitale instrumenten in de lidstaten moet worden verbeterd; begrijpt dat de interoperabiliteit met het IMS aan bod zal komen bij de bredere beoordeling van de interoperabiliteit tussen de verschillende databanken van de Commissie en Arachne+ in het kader van het MFK na 2027, en dat de Commissie momenteel in het kader van de uitbreiding van het EDES naar gedeeld beheer een enquête onder de lidstaten houdt over de interface IMS-EDES; verzoekt de Commissie het Parlement onverwijld in kennis te stellen van de vorderingen met betrekking tot de specifieke interface tussen het EDES, het IMS en Arachne;
19. merkt op dat met deerschikking van het Financieel Reglement in 2024 een rechtsgrondslag is ingevoerd voor een gemoderniseerd instrument voor datamining en risicoscores (Arachne+) dat beschikbaar zal zijn voor het MFK na 2027 en zal worden gebruikt voor alle beheerswijzen, waarbij EU-instellingen en -organen, lidstaten en andere entiteiten die de begroting van de EU uitvoeren, verplicht gegevens moeten invoeren in de relevante categorieën; merkt op dat het gebruik van Arachne+ door de lidstaten momenteel facultatief is en dat de Commissie, de Raad en het Parlement hebben afgesproken het verplichte gebruik van het institutionele instrument door de lidstaten in het kader van het MFK na 2027 te onderzoeken en opnieuw te bespreken op basis van een beoordeling van de gereedheid van het instrument tegen eind 2027; benadrukt dat Arachne, ongeacht de door de lidstaten gebruikte nationale digitale systemen, uitsluitend gericht is op grensoverschrijdende opsporing van fraude, en ongekend doeltreffend is bij de beoordeling van het risico van fraude, belangenconflicten en onregelmatigheden die van invloed zijn op transnationale operaties en samenwerking; is van mening dat Arachne tegemoet moet komen aan de specifieke behoeften en uitdagingen binnen elk nationaal kader om preventie en opsporing door middel van profilering en patroonherkenning daadwerkelijk te verbeteren; merkt op dat van de Commissie wordt verwacht dat zij krachtige

ondersteuningsmechanismen biedt en ruimte laat voor de aanpassingen die nodig zijn om de positieve effecten van Arachne optimaal te benutten; merkt op dat de lidstaten hebben gewezen op de behoefte aan uitgebreide opleiding en ondersteuning om de doeltreffendheid van het instrument te maximaliseren;

20. betreurt dat risicoanalyses met betrekking tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), het cohesiebeleid en de visserijsector in de periode 2020-2024 slechts marginaal hebben bijgedragen tot de opsporing van fraude, zonder verbetering ten opzichte van de vorige periode (2015-2019); verzoekt de Commissie de oorzaken hiervan te analyseren en een actieplan op te stellen om in samenwerking met de verantwoordelijke autoriteiten in de lidstaten de kwaliteit van de risicoanalyses te verbeteren; merkt op dat de opsporing van fraude op basis van meldingen van klokkenluiders nog steeds laag is, waarbij er slechts een keer fraude is opgespoord op basis van informatie die in de media is gepubliceerd, in de context van rechtstreekse betalingen, terwijl de rol van het maatschappelijk middenveld in de cohesie- en visserijsector is toegenomen, waarbij ongeveer 18 % van de onregelmatigheden op deze wijze is opgespoord; benadrukt dat, wat betreft onregelmatigheden in verband met het GLB, de analyse van de opsporingsniveaus in het PIF-verslag 2024 een hogere concentratie van frauduleuze onregelmatigheden laat zien dan van niet-frauduleuze onregelmatigheden, wat erop wijst dat gedifferentieerde benaderingen bij onderzoeken en strafrechtelijke vervolging mogelijk een doorslaggevende factor zijn geweest voor deze opsporingsniveaus; merkt bovendien op dat voor de opsporing van niet-frauduleuze onregelmatigheden noch risicoanalyses, noch informatie uit het maatschappelijk middenveld een belangrijke rol spelen; benadrukt dat de risicoanalysemethoden moeten worden versterkt, dat de datamininginstrumenten moeten worden verbeterd en systematischer moeten worden gebruikt, en dat veilige en doeltreffende meldingskanalen voor klokkenluiders verder moeten worden bevorderd; herinnert eraan dat er in 2023 nog steeds sprake was van een aanzienlijk foutenpercentage onder de rubriek “Cohesie, veerkracht en waarden”, namelijk 9,3 %; uit nogmaals zijn bezorgdheid over de buitensporig lange duur van de procedures die nodig zijn om zaken waarin onregelmatigheden zijn geconstateerd, af te ronden, waarbij wordt opgemerkt dat er in de periode 2020-2024 in de GLB-sector gemiddeld meer dan vier jaar zat tussen het optreden van de onregelmatigheid en het vermoeden van fraude, en dan nog eens drie jaar om de zaak af te ronden nadat de Commissie op de hoogte was gebracht, terwijl er in de cohesiesector bijna twee jaar nodig was om een vermoeden van fraude op te sporen en nog eens bijna tweeënhalf jaar om de zaak af te ronden; begrijpt dat in beide sectoren de gemiddelde duur korter is voor niet-frauduleuze onregelmatigheden, mogelijk vanwege de grotere belemmeringen voor verificatie in gevallen van fraude en de noodzaak om gespecialiseerde middelen in te zetten, die vaak beperkt zijn; benadrukt dat de duur van deze procedures de vaststelling van doeltreffende herstel- of beperkende maatregelen belemmert en de genomen maatregelen hun afschrikkende werking ontnemt; is tot slot van mening dat de modaliteiten en timing van de initiële behandeling van de zaken een doorslaggevende invloed hebben op het verdere verloop van de procedures en roept de Commissie op om passende maatregelen te treffen om deze procedures te versnellen, met name door haar dialoog met de autoriteiten van de lidstaten op te voeren, wat in het belang van de bescherming van de financiële belangen van de Unie is;
21. merkt op dat uit het PIF-verslag 2024 blijkt dat op het gebied van direct beheer in de periode 2020-2024 OLAF de belangrijkste bron was voor de opsporing van terugvorderingsposten in verband met frauduleuze onregelmatigheden, goed voor

89,8 % van de gevallen en 96,9 % van de totale teruggevorderde bedragen, en dat bij de controles achteraf van de Commissie nog eens 6,0 % van dit type terugvorderingspost is opgespoord, goed voor 1,9 % van de teruggevorderde bedragen; merkt bovendien op dat ongeveer 95,7 % van de als niet-frauduleuze onregelmatigheden aangemerkte terugvorderingsposten zijn opgespoord via de controles – zowel vooraf als achteraf – van de Commissie; wijst in dit opzicht op de analyse in het PIF-verslag 2024 van het verband tussen de opsporingsbron en de teruggevorderde bedragen, waaruit blijkt dat de controles achteraf van de Commissie en de onderzoeken van OLAF hebben geleid tot de hoogste teruggevorderde bedragen voor respectievelijk niet-frauduleuze en frauduleuze onregelmatigheden;

22. merkt op dat opsporing door EU-organen de afgelopen jaren verhoudingsgewijs minder is toegenomen dan opsporing door particuliere klokkenluiders of nationale autoriteiten (in 2024 zijn de meldingen van strafbare feiten aan het EOM door particuliere klokkenluiders met 85 % gestegen, die door nationale autoriteiten met 13 % en die door de instellingen, organen en instanties van de EU met 5 %, en in 2023 zijn de meldingen van strafbare feiten door particuliere klokkenluiders, nationale autoriteiten en de instellingen, organen en instanties van de Unie met respectievelijk 30 %, 24 % en 5 % gestegen ten opzichte van 2022); herhaalt zijn verzoek aan de Commissie en andere EU-autoriteiten om opsporing te bevorderen door de rapportageprocessen te vergemakkelijken en door initiatieven op het gebied van bewustmaking van personeel en management en de interne communicatie te versterken; is bezorgd dat dit lage opsporingspercentage aanleiding kan geven tot bezorgdheid over het vermogen van de Commissie om toezicht te houden op EU-middelen;
23. onderstreept dat overheidsinstanties een cruciale rol te spelen hebben bij het bevorderen van een cultuur van nultolerantie ten aanzien van fraude en benadrukt met name het belang van fraudepreventie om ervoor te zorgen dat fraude, corruptie, belangenconflicten en ander misbruik van middelen überhaupt niet voorkomen;
24. is van mening dat klokkenluiders een sleutelrol spelen bij de opsporing van fraude; neemt met bezorgdheid kennis van de opmerkingen in het verslag van de Commissie van 2024 over de uitvoering en toepassing van de klokkenluidersrichtlijn wat betreft de bescherming van personen die inbreuken op het EU-recht melden, waarin wordt aangegeven dat de omzetting van de richtlijn verre van voltooid is; betreurt dat het Hof van Justitie van de Europese Unie in maart 2025 vijf lidstaten (Duitsland, Luxemburg, Tsjechië, Estland en Hongarije) een geldboete heeft opgelegd omdat zij de richtlijn niet correct hadden omgezet; is verheugd over de openbare raadpleging die de Commissie op 25 augustus 2025 heeft gelanceerd over haar aanstaande actieplan inzake de bescherming van klokkenluiders, dat deel uitmaakt van haar bredere evaluatie van de richtlijn; verzoekt de Commissie om zoveel mogelijk rekening te houden met de inbreng van de relevante belanghebbenden, met inbegrip van maatschappelijke organisaties, vakbonden, onderzoeksinstellingen en hun personeel en individuele klokkenluiders, over de uitvoering van de richtlijn, en maatregelen te nemen om de geconstateerde tekortkomingen te verhelpen; wijst er bovendien op dat van het Parlement wordt verwacht dat het zijn interne regels aanpast aan de richtlijn om zijn eigen klokkenluiders te beschermen, overeenkomstig het arrest van het Gerecht van 11 september 2024 in

zaak T-793/22¹⁷, volgens hetwelk het huidige kader geen evenwichtige en doeltreffende bescherming tegen represailles biedt;

25. benadrukt dat onafhankelijke media en onderzoeksjournalistiek een rol kunnen spelen in de bestrijding van fraude, corruptie, belangenconflicten en andere vormen van misbruik van overheidsmiddelen;
26. herinnert de Commissie eraan dat voor het opsporen van fraude controles nodig zijn en dat dit weliswaar geld kan kosten, maar het ook mogelijk maakt om — soms aanzienlijke — extra inkomsten te genereren en/of onregelmatige uitgaven te voorkomen; merkt daarom op dat het van essentieel belang is om middelen ter beschikking te stellen van degenen die betrokken zijn bij de fraudebestrijdingsarchitectuur om hen in staat te stellen frequentere controles uit te voeren; dringt aan op een strategische en gerichte toewijzing van middelen aan risicovolle sectoren en grensoverschrijdende onderzoeken, in combinatie met verbeterde opleiding en capaciteitsopbouw voor nationale autoriteiten, om een resultaatgerichte aanpak te waarborgen, de verantwoordingsplicht ten aanzien van de begroting te versterken en elke euro van de EU-begroting te beschermen;
27. onderstreept hoe belangrijk het is de financiële belangen van de EU te beschermen door duidelijke regels inzake belastingheffing en transparantie voor bedrijven op te stellen en te handhaven, met name voor transnationaal actieve bedrijven en in het bijzonder in het kader van door de EU gesteunde investeringen;

Onderzoeken en vervolgingen

28. is van mening dat de buitensporig lange duur van onderzoeken en administratieve procedures de doeltreffendheid van de bescherming van de financiële belangen van de EU ondermijnt, met name wat betreft toezicht, terugvordering en vervolging;
29. wijst op de strategische rol van de coördinatiediensten fraudebestrijding in alle stadia van de fraudebestrijdingscyclus en verzoekt de Commissie hun activiteiten te versterken; is van mening dat de aanhoudende verschillen tussen de lidstaten wat betreft administratieve capaciteit, personele middelen en analyse-instrumenten de bescherming van de financiële belangen van de EU verzwakken; verzoekt de Commissie te onderzoeken of het mogelijk is gemeenschappelijke minimumnormen inzake de fraudebestrijdingscapaciteit voor de bevoegde nationale autoriteiten, met name coördinatiediensten fraudebestrijding, vast te stellen, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel;
30. brengt in herinnering dat de lidstaten het grootste deel van de uitgaven van de EU beheren en daarom de eerste verdedigingslinie vormen bij de bescherming van de financiële belangen van de EU; merkt op dat alle 27 lidstaten in 2024 hebben gemeld dat zij over een strategie te beschikken om de financiële belangen van de EU te beschermen; merkt echter op dat de aanpak sterk verschilt van lidstaat tot lidstaat; betreurt dat de vaststelling van alomvattende nationale fraudebestrijdingsstrategieën nog steeds ongelijk is in de lidstaten en benadrukt dat dergelijke strategieën essentieel zijn om te zorgen voor een doeltreffende coördinatie, risicoanalyse en follow-up van

¹⁷ Arrest van het Gerecht van 11 september 2024, *TU/Europees Parlement*, zaak T-793/22, ECLI:EU:T:2024:614.

fraudegevallen op nationaal en EU-niveau; verzoekt de lidstaten hun nationale fraudebestrijdingsstrategie vast te stellen en regelmatig bij te werken om opkomende frauderisico's beter te kunnen identificeren en aanpakken, met steun van de Commissie; betreurt voorts dat uit in 2024 vergaarde informatie blijkt dat er in vergelijking met voorgaande jaren slechts beperkte vooruitgang is geboekt bij de versterking van de nationale governance op het gebied van fraudebestrijding, ondanks de aanbevelingen van de Commissie om specifieke nationale fraudebestrijdingsnetwerken op te zetten of te verbeteren; verzoekt de Commissie de kwaliteit, de reikwijdte en de doeltreffende uitvoering van de nationale fraudebestrijdingsstrategieën te beoordelen en richtsnoeren en ondersteuning te verstrekken om ervoor te zorgen dat die strategieën coherent, alomvattend en resultaatgericht zijn; is verheugd dat de Commissie, na herhaalde oproepen van het Parlement, in haar voorstel voor het MFK voor de periode 2028-2034 nationale fraudebestrijdingsstrategieën heeft opgenomen als een van de belangrijkste vereisten voor nationale beheers- en controlesystemen; herhaalt dat de lidstaten baat zouden hebben bij regelmatige evaluaties of collegiale toetsingen van hun fraudebestrijdingskader, teneinde de consistentie te verbeteren en in de hele EU hoge normen te waarborgen;

31. benadrukt dat informatie over de lopende onderzoeken van het EOM moet worden doorgestuurd naar de Commissie voor zover de voorwaarden van artikel 103 van de EOM-verordening¹⁸ dit toelaten; merkt echter op dat de Commissie volgens het PIF-verslag 2024 tussen het begin van de uitvoering van de RRF en 27 mei 2025 slechts 75 kennisgevingen van het EOM heeft ontvangen, waarvan er 64 betrekking hadden op lopende zaken, terwijl er eind 2024 279 onderzoeken in verband met de RRF liepen, met een geraamde totale financiële schade van 2,7 miljard EUR; merkt op dat dit een volledig inzicht in de stand van zaken bij de uitvoering van de RRF in de weg staat; dringt aan op een betere, tijdige en gestructureerde informatie-uitwisseling, met volledige inachtneming van de onafhankelijkheid van het EOM, met name voor risicovolle programma's zoals de RRF;
32. erkent dat de onderzoeken van het EOM alleen kunnen worden gestart als de informatie de openbare aanklagers heeft bereikt; verwacht dat de lidstaten aan de wettelijke verplichtingen voldoen en alle relevante zaken aan het EOM rapporteren; stelt met bezorgdheid vast dat sommige lidstaten strafbare feiten met gevolgen voor de financiële belangen van de EU als nationale zaken hebben aangemerkt in plaats van de bevoegdheden van het EOM te erkennen; is bezorgd dat deze bevoegdheidsconflicten een negatieve invloed kunnen hebben op onderzoeken, zoals verlies van bewijsmateriaal of laattijdige vergaring van bewijsmateriaal; merkt op dat, hoewel de bevoegdheid van het EOM duidelijk is omschreven in artikel 22, leden 1 en 2, en in artikel 23 van de EOM-verordening, er regelmatig vragen rijzen over de bevoegdheidsverdeling tussen de nationale autoriteiten en de gedelegeerd Europees aanklagers, waaronder verschillende malen in 2024; benadrukt dat, in de huidige stand van zaken, deze zaken moeten worden behandeld in overeenstemming met de EOM-verordening, waarin is bepaald dat zij moeten worden doorverwezen naar de nationale gerechtelijke autoriteit die bevoegd is om te beslissen over gevallen van bevoegdheidsconflicten tussen nationale openbare aanklagers, op voorwaarde dat haar beslissing kan worden onderworpen aan een

¹⁸ Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie ("EOM") (PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie, zoals bepaald in artikel 25, lid 6, van de EOM-verordening, op basis van artikel 267 VWEU, waarin is bepaald dat het Hof van Justitie bevoegd is om bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen over de uitlegging van de bepaling inzake bevoegdheidsconflicten tussen het EOM en nationale autoriteiten; herhaalt dat de huidige situatie juridisch onduidelijk is, aangezien in veel lidstaten een beslissing van de nationale autoriteit over het bevoegdheidsconflict niet het voorwerp kan zijn van een prejudiciële beslissing door het Hof van Justitie; verzoekt de Commissie informatie over gevallen van bevoegdheidsconflicten te verzamelen en te beoordelen, teneinde over relevante gegevens te beschikken en deze kwestie bij de herziening van de EOM-verordening aan te pakken;

Terugvorderingen en rapportage

33. erkent dat terugvordering een krachtig afschrikmiddel is en een doeltreffend instrument om ernstige en georganiseerde misdaad te bestrijden, en voorts een complex proces is dat samenwerking binnen de Commissie en met andere actoren en nationale autoriteiten vereist; merkt op dat de belangrijkste belemmeringen voor terugvordering verband houden met langdurige administratieve en gerechtelijke procedures, restrictieve voorwaarden voor de terugvordering van middelen in het kader van bepaalde maatregelen en strikte verjaringstermijnen in sectorspecifieke wetgeving; verzoekt de Commissie een benchmarksysteem te ontwikkelen om de doeltreffendheid van de terugvordering te meten, met inbegrip van indicatoren zoals de verhouding tussen de voor terugvordering aanbevolen en de voor terugvordering vastgestelde bedragen, de tijd die verstrijkt tussen het einde van het onderzoek en het terugvorderingsbesluit, en het verband tussen de duur van de terugvorderingsprocedures en de resultaten;
34. dringt er nogmaals bij de Commissie op aan te zorgen voor doeltreffende follow-up van de aanbevelingen van OLAF en de procedures van het EOM, om de daadwerkelijke impact van hun acties op betrouwbare wijze te meten en verder bewijsmateriaal te verstrekken ter ondersteuning van resultaatgerichte beleidsvorming; verzoekt de Commissie te zorgen voor gestructureerde terugkoppeling over terugvorderingen en voorzorgsmaatregelen naar aanleiding van EOM-zaken; herinnert aan de recente vaststelling van Richtlijn (EU) 2024/1260 betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen¹⁹; wijst erop dat de geplande herziening van de EOM-verordening een kans biedt om het terugvorderingsproces te verduidelijken en de financiële belangen van de EU te beschermen nadat de confiscatie heeft plaatsgevonden;
35. is ermee ingenomen dat Eurojust tijdens de jaarlijkse interinstitutionele gedachtewisseling in november 2025 heeft aangeboden om een grotere rol te spelen in het terugvorderingsproces, met name wat betreft de bijdrage die de Eurojust-contactpunten zouden kunnen leveren bij de identificatie en beoordeling van de betrokken vermogensbestanddelen in de lidstaten; verzoekt de Commissie de oprichting van een EU-bureau voor de ontneming van vermogensbestanddelen bij Europol voor te stellen, in het kader van de komende herziening van het mandaat van Europol, die gepland staat voor 2026;

¹⁹ Richtlijn (EU) 2024/1260 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen (PB L, 2024/1260, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj>).

36. is het niet eens met het antwoord van de Commissie op de resolutie van het Parlement van 6 mei 2025, waarin zij verklaarde dat de informatie over terugvordering nauwkeurig en beschikbaar zou zijn; benadrukt dat gedetailleerde gegevens over doeltreffende terugvorderingen naar aanleiding van financiële aanbevelingen van OLAF niet worden gepubliceerd in het jaarverslag van OLAF of in enig ander officieel verslag van de Commissie; betreurt dat slechts geaggregeerde gegevens beschikbaar worden gesteld; merkt op dat, na herhaalde oproepen van het Europees Parlement, het PIF-verslag 2024 cijfers bevat over terugvorderingen naar aanleiding van aanbevelingen van OLAF voor de periode 2022-2024, waaruit blijkt dat er 4,5 miljard EUR is teruggevorderd; merkt echter op dat dit cijfer grotendeels verband houdt met één grote zaak (C-213/19²⁰), die goed was voor meer dan 2,7 miljard EUR, waardoor het bedrag als benchmark voor de beoordeling van de totale impact van de activiteiten van OLAF op de EU-begroting van beperkte waarde is; merkt op dat uit andere gegevens van de Commissie blijkt dat OLAF in de periode 2015-2024 982 financiële aanbevelingen heeft gedaan met betrekking tot uitgaven, voor een bedrag van 3,3 miljard EUR; benadrukt dat de effectieve terugvorderingspercentages beperkt zijn en aanzienlijk variëren naargelang de wijze van uitvoering van de begroting, waarbij ongeveer 38 % betrekking had op gedeeld beheer, 14 % op indirect beheer en 7 % op direct beheer, wat resulteert in een totale effectieve terugvordering van 974 miljoen EUR in dezelfde periode; uit zijn bezorgdheid over het feit dat er nog steeds een aanzienlijke kloof is tussen de door OLAF aanbevolen bedragen voor terugvordering, het bedrag dat door de diensten van de Commissie wordt aangemerkt als terugvorderbaar en het bedrag dat uiteindelijk daadwerkelijk wordt teruggevorderd van de marktdeelnemers; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om voldoende gedetailleerde gegevens over terugvorderingen te verstrekken en de redenen voor een dergelijke kloof te beoordelen en bekend te maken; verzoekt de Commissie jaarlijks een uitsplitsing te publiceren van de juridische en administratieve knelpunten die terugvordering in de weg staan, met een vergelijkende analyse van de terugvorderingspercentages in de lidstaten, gevolgd door aanbevelingen inzake beste praktijken;
37. neemt kennis van de lancering van de monitoringsite van OLAF in 2024, die gecentraliseerde en realtime communicatie binnen de Commissie en haar uitvoerende agentschappen mogelijk moet maken en moet bijdragen tot een nauwkeurigere financiële en administratieve monitoring van de follow-up van OLAF-zaken; verzoekt de Commissie de nodige wijzigingen van het bestaande regelgevingskader voor te stellen om te zorgen voor een doeltreffende, alomvattende, geactualiseerde en constante rapportage in het IMS; verzoekt OLAF zijn verantwoordelijkheid te nemen om de lidstaten te ondersteunen door advies en begeleiding te verstrekken bij het opzetten van interne procedures en organisatiemodellen, die moeten voortbouwen op de nationale ervaringen van de lidstaten in de relevante sector en die moeten worden geïntegreerd in specifieke richtsnoeren inzake rapportage en monitoring, alsook inzake de opstelling van nationale fraudebestrijdingsstrategieën en de organisatie van coördinatiediensten fraudebestrijding;
38. merkt op dat, nadat de nodige corrigerende maatregelen zijn genomen, verdere analyse het mogelijk zou maken om uit elk geval van fraude lering te trekken en de maatregelen te verbeteren waarmee soortgelijke gevallen in de toekomst kunnen worden voorkomen;

²⁰ Arrest van het Gerecht van 8 maart 2022, *Europese Commissie/Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland*, zaak C-213/19, EU:C:2022:167.

verzoekt de Commissie de lidstaten te ondersteunen bij de analyse van de factoren die fraude in de hand werken, aangezien aan de hand van deze analyse naar behoren kan worden beoordeeld of een herziening van de nationale beheers- en controlesystemen noodzakelijk is;

39. wijst op de bevindingen van de ERK over de financiële correcties in het cohesiebeleid²¹; betreurt het dat het meer dan tien jaar heeft geduurd voordat de Commissie in september 2025 haar eerste besluit tot financiële correctie voor de periode 2014-2020 nam en dat verschillende voorgestelde correcties zonder goede onderbouwing werden verlaagd of zelfs volledig werden ingetrokken; verzoekt de Commissie de door de ERK geconstateerde tekortkomingen bij de toepassing van het instrument voor financiële correcties te verhelpen; wijst daarbij op de noodzaak om het rechtskader voor financiële correcties te verduidelijken en in de toekomst te werken met een welomschreven tijdsbestek voor procedures, teneinde onnodige vertragingen te voorkomen;

Belangrijkste bedreigingen – georganiseerde misdaad

40. merkt op dat het EOM tot eind 2024 in zijn lopende onderzoeken 385 strafbare feiten heeft gemeld die werden onderzocht in verband met criminele organisaties die zich richten op PIF-misdrijven (in zijn jaarverslag 2023 werden 209 onderzoeken naar dergelijke criminele organisaties vermeld); is zich ervan bewust dat de werkelijke omvang van de betrokkenheid van de georganiseerde misdaad en de impact ervan op het gebruik van EU-middelen niet exact kwantificeerbaar zijn; merkt op dat uit gegevens en analyses van het EOM blijkt dat de gedelegeerd Europees aanklagers in de meeste gevallen hun onderzoeken richten op de onderliggende PIF-misdrijven (verduistering, fraude, corruptie) en niet per se op de criminele organisaties, aangezien de EOM-verordening de bevoegdheid van het EOM beperkt tot georganiseerde criminele organisaties waarvan de activiteiten gericht zijn op het plegen van PIF-misdrijven (artikel 22, lid 2, van de EOM-verordening); herinnert eraan dat Eurojust bijstand kan verlenen bij de coördinatie van onderzoeken naar strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden en die verband houden met georganiseerde misdaad; benadrukt dat het EOM een toegevoegde waarde is in de strijd tegen fraude; herinnert eraan dat Europol het optreden van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en hun wederzijdse samenwerking bij de preventie en bestrijding van zware criminaliteit, met inbegrip van criminaliteit die de financiële belangen van de EU schaadt, ondersteunt en versterkt; benadrukt dat de realiteit van de georganiseerde misdaad in het veld duidelijk wordt wanneer men de omvang van de financiële schade beoordeelt die wordt toegeschreven aan btw-fraude, accijnsfraude en douanefraude, waarbij de georganiseerde misdaad vaak een belangrijke rol speelt en die altijd plaatsvinden wanneer er grote financiële bedragen op het spel staan; is van mening dat de toenemende betrokkenheid van de georganiseerde misdaad bij strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden, vereist dat de capaciteit voor gegevensanalyse op EU-niveau wordt verbeterd en dat wordt voorzien in voldoende middelen voor de organen die verantwoordelijk zijn voor fraudebestrijding, aangezien de werkzaamheden van deze organen bijdragen tot het genereren van inkomsten voor de EU-begroting;

Belangrijkste bedreigingen – btw-fraude

²¹ Speciaal verslag 22/2025 van de ERK.

41. merkt op dat er steeds meer gevallen van btw-fraude worden gemeld, dat er in 2023 in ongeveer 20 % van de lopende zaken van het EOM sprake was van btw-fraude, namelijk in 873 zaken, en dat er in 2024 in totaal 1 287 btw-inbreukzaken waren, goed voor 20,29 % van alle inbreuken, met een geraamd verlies van 13,5 miljard EUR, wat neerkomt op 53 % van het totale geraamde verlies; merkt op dat de huidige, in de PIF-richtlijn vastgestelde drempel van 10 miljoen EUR geen doeltreffend criterium is om de bevoegdheid van het EOM in btw-zaken vast te stellen, vanwege inconsistenties in de interpretatie, in de schadeberekeningsmethoden en de complexiteit van de zaken, waardoor afbreuk wordt gedaan aan een uniforme en consistente behandeling van btw-fraudezaken; herhaalt zijn oproep aan de Commissie om de drempel te herzien en te zorgen voor een consistente interpretatie van de totale schade, door duidelijkere en uitdrukkelijke richtsnoeren aan de lidstaten te verstrekken;
42. benadrukt dat het belangrijk is over te stappen op digitale rapportage om btw-fraude met wel 11 miljard EUR per jaar terug te dringen en de administratieve en nalevingskosten voor EU-handelaren in de komende tien jaar met meer dan 4,1 miljard EUR te verminderen, en om ervoor te zorgen dat de bestaande nationale systemen op lange termijn in de hele EU op elkaar worden afgestemd en de weg vrij te maken voor lidstaten die nationale digitale rapportagesystemen voor de binnenlandse handel willen invoeren; wijst op het belang van de versterking van de grensoverschrijdende samenwerking en gerichte gegevensuitwisseling tussen de lidstaten, in overeenstemming met de wet, om AI-fraude te voorkomen en te bestrijden, met name op risicovolle gebieden zoals btw, douane en financiële steun van de EU; verzoekt de Commissie de lidstaten te ondersteunen door gecoördineerde informatie-uitwisseling te ontwikkelen om door AI gedreven frauduleuze activiteiten efficiënt en in real time te monitoren en te bestrijden;
43. is zich bewust van het toenemende risico dat met AI gegenereerde inhoud wordt gebruikt om aanbestedingsprocedures of financiële transacties te verstoren, onderzoeken te dwarsbomen, contracten te vervalsen en digitale identiteitsdiefstal te plegen; acht het noodzakelijk om een specifiek EU-breed initiatief te lanceren voor de ontwikkeling van door AI aangestuurde fraudedetectiemechanismen door OLAF, het EOM en Europol, met de nadruk op financiële misdrijven tegen de EU-begroting; verzoekt de Commissie en de lidstaten AI en gegevensanalyse in fraudeopsporingssystemen te integreren en daarbij te zorgen voor interoperabiliteit tussen nationale databanken en databanken op EU-niveau, met behoud van krachtige waarborgen voor gegevensbescherming; pleit opnieuw voor een verplicht forensisch verificatieproces voor al het digitale bewijs dat in financiële-fraudezaken wordt ingediend, zodat de echtheid van in het onderzoek gebruikte documenten en audio- en videomateriaal kan worden gewaarborgd;
44. benadrukt dat de beperkte en indirecte toegang van OLAF tot bepaalde douane- en belastinggegevens een grote belemmering vormt voor de doeltreffendheid van de bestrijding van fraude die de financiële belangen van de EU schaadt; herinnert eraan dat OLAF, om bepaalde essentiële informatie te verkrijgen, met name op het gebied van btw, zich tot de bevoegde nationale autoriteiten moet wenden, hetgeen leidt tot vertragingen die onverenigbaar zijn met de snelheid van de fraudemechanismen; dringt er daarom op aan dat de toegang van OLAF tot relevante gegevens onverwijld wordt verbeterd, in overeenstemming met het toepasselijke rechtskader; wijst op de rol op het gebied van vroegtijdige waarschuwing en risicoanalyse die Eurofisc speelt bij de opsporing van grensoverschrijdende btw-carrouselfraude;

45. is van mening dat zowel OLAF als het EOM directe en tijdige toegang tot relevante btw-gegevens moet hebben om intracommunautaire btw-fraude op effectieve en efficiënte wijze te kunnen onderzoeken; is van mening dat beperkingen van de toegang tot belasting- en douanegegevens niet alleen OLAF, maar de gehele fraudebestrijdingsarchitectuur treffen; is in dit verband ingenomen met het voorstel van de Commissie van 14 november 2025²² tot wijziging van Verordening (EU) nr. 904/2010, dat de toegang tot btw-informatie op EU-niveau voor beide instanties zou verbeteren, de samenwerking tussen OLAF en het EOM zou versterken en de doeltreffendheid van onderzoeken aanzienlijk zou vergroten; dringt erop aan de voorgestelde gewijzigde verordening spoedig goed te keuren en uit te voeren;

Belangrijkste bedreigingen –corruptie

46. is zich ervan bewust dat corruptie een strafbaar feit is dat nauw verband houdt met veel ernstige vormen van wangedrag; merkt op dat corruptie onlosmakelijk verbonden is met het witwassen van geld en dat het witwassen van geld een van de belangrijkste voorwaarden vormt voor illegale activiteiten van georganiseerde criminelen, aangezien dit hen in staat stelt de opbrengsten van hun strafbare vergrijpen over te hevelen naar de legale economie; merkt op dat corruptie ook herhaaldelijk wordt ontdekt in gevallen van fraude die de financiële belangen van de EU schaadt en neemt in dit verband kennis van de analyse waarin het verband tussen corruptie en fraude wordt onderzocht, zoals gepresenteerd in het PIF-verslag 2024, dat gericht is op corruptiezaken die sinds 2007 zijn gemeld voor de programmeringsperioden 2007-2013 en 2014-2020 op het gebied van cohesie; benadrukt dat in de voorgestelde richtlijn inzake corruptiebestrijding ([COM \(2023\)0234](#)), die momenteel door de medewetgevers wordt bestudeerd, het verband tussen corruptie en het witwassen van geld wordt erkend en wordt voorzien in een specifieke verzwarende omstandigheid voor entiteiten die zich bezighouden met corruptiemisdrijven; erkent dat de verschillende nationale stelsels en de gefragmenteerde toepassing van het antiwitwaskader van de EU het moeilijk maken witwaspraktijken te voorkomen, op te sporen en te bestrijden;
47. benadrukt dat het EOM met betrekking tot corruptiezaken heeft gemeld dat het eind 2024 191 strafbare feiten had onderzocht (tegenover 131 eind 2023 en 87 in 2022); merkt op dat uit het PIF-verslag 2024 blijkt dat er tussen 2020 en 2024 door zeven landen 56 zaken zijn gemeld aan de Commissie via het IMS; benadrukt dat uit een vergelijking van gegevens uit verschillende bronnen en een analyse op basis van gegevens van 2007 tot en met 2023 duidelijk blijkt dat de lidstaten onvoldoende frauduleuze onregelmatigheden in verband met corruptie melden in het IMS; onderstreept dat georganiseerde criminele groepen in toenemende mate profiteren van corruptie om te infiltreren in de overheid, teneinde aanbestedingsprocedures te verstoren en zich onrechtmatige economische voordelen te verschaffen; merkt op dat uit de studie van 4 november 2024 over gebieden met een hoog corruptierisico²³ blijkt dat overheidsopdrachten, de bouw, infrastructuur en gezondheidszorg de gebieden zijn die het grootste risico lopen op overlappingen tussen fraude en corruptie; merkt op dat corruptie, wanneer deze wordt gemeld, voornamelijk betrekking heeft op

²² Voorstel van de Commissie van 14 november voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 904/2010 betreffende de toegang van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) tot gegevens over de belasting over de toegevoegde waarde op het niveau van de Unie (COM(2025)0685).

²³ Europese Commissie, “High-risk areas of corruption in the EU: A mapping and in-depth analysis”, 2024.

overheidsopdrachten, waarbij ongeveer 20 % van deze corruptiegevallen is ontdekt door een controle die is gestart naar aanleiding van meldingen van klokkenluiders of informatie die in de media is gepubliceerd; merkt op dat 25 % van de onregelmatigheden daarentegen zijn ontdekt tijdens een controle die is uitgevoerd zonder dat er sprake was van concrete aantijgingen of vermoedens, dus niet vanwege een passende risicoanalyse; concludeert dat de rapportage en opsporing niet optimaal zijn en verzoekt de Commissie haar inspanningen op te voeren om gerichte, risicogebaseerde opsporingsinstrumenten en proactieve onderzoeksstrategieën te versterken in plaats van te vertrouwen op niet-systematische controles; dringt ook aan op meer transparantie voor het grote publiek door middel van bredere publicatie — online en via andere voor het grote publiek toegankelijke kanalen — van gedetailleerde informatie over het gebruik van EU-middelen, de volledige identiteit van de eindbegunstigden (aangezien het hier om overheidsgeld gaat), de resultaten van gesubsidieerde programma's en projecten, en de uitkomsten van openbare aanbestedingsprocedures; is van mening dat het lage aantal meldingen van frauduleuze onregelmatigheden in verband met corruptie in het IMS wijst op structurele tekortkomingen in de opsporings- en meldingssystemen; verzoekt de Commissie zelf het goede voorbeeld te geven en de kwaliteit en volledigheid van de door de lidstaten verstrekte gegevens te beoordelen en specifieke aanbevelingen te doen om deze tekortkomingen aan te pakken; erkent dat de lidstaten beschikken over corruptiebestrijdingsstrategieën, maar benadrukt dat deze moeten worden geëvalueerd en periodiek moeten worden herzien; moedigt de Commissie aan toezicht te houden op de voortgang van de in de lidstaten ondernomen acties, periodieke updates te verstrekken en verslag uit te brengen over de door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten uitgevoerde analyses, en zelf het goede voorbeeld te geven;

48. benadrukt dat de bescherming van de financiële belangen van de EU volledig geïntegreerd moet worden in het uitbreidingsbeleid; onderstreept dat kandidaat-lidstaten moeten aantonen dat zij in staat zijn om fraude en corruptie met betrekking tot overheidsmiddelen te voorkomen, op te sporen en aan te pakken, in overeenstemming met de EU-regels en -normen; verzoekt de Commissie strengere transparantieregels in te voeren met betrekking tot EU-middelen die aan niet-EU-landen worden toegekend, en dringt erop aan dat, alvorens tot verdere uitbreiding van de EU over te gaan, grondig wordt onderzocht in hoeverre de controlesystemen en waarborgen ter bescherming van de financiële belangen van de EU doeltreffend zijn, en hoe de situatie op het gebied van corruptie in de kandidaat-lidstaten is, met inbegrip van hun kaders voor corruptiebestrijding, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de bestuurlijke capaciteit, met name indien zij netto-begunstigden worden, om zich te beschermen tegen misbruik en schade aan de financiële belangen van de EU door een toekomstige lidstaat; benadrukt dat doeltreffende controles en monitoring na de toetreding van essentieel belang zijn voor het geval een land met problemen op dit gebied toetreedt tot de EU;

Belangrijkste bedreigingen – belangenconflicten

49. benadrukt dat het IMS de belangrijkste bron van informatie over belangenconflicten is en dat de kwantiteit en kwaliteit van de in het IMS geregistreerde gegevens van lidstaat tot lidstaat verschillen, zoals de ERK in haar controlewerkzaamheden heeft aangegeven; is zich ervan bewust dat de lidstaten tot nu toe geen melding hebben gemaakt van belangenconflicten die deel uitmaakten van een bredere fraudezaak; merkt op dat er

eind 2024 418 gevallen in verband met belangenconflicten waren gemeld via het IMS (92 % daarvan had betrekking op cohesie, 3 % op landbouw en 3 % op pretoetreding), goed voor ongeveer 159 miljoen EUR;

50. merkt op dat de lidstaten zich in 2024 gefocust hebben op het voorkomen van belangenconflicten en dat 16 lidstaten (België, Bulgarije, Cyprus, Duitsland, Estland, Finland, Griekenland, Italië, Kroatië, Litouwen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slovenië, Slowakije en Zweden) in totaal 30 maatregelen hebben ingevoerd; merkt op dat deze maatregelen ter bestrijding van belangenconflicten betrekking hebben op opleiding en capaciteitsopbouw, beheer en afschrikking, transparantie en beter bestuur; merkt op dat bij deze maatregelen sterk de nadruk wordt gelegd op preventie en opsporing, wat wijst op een verschuiving naar alomvattende systemen voor het beheer van belangenconflicten die gebruikmaken van zowel menselijk toezicht als technologische innovatie om frauderisico's te verminderen;
51. merkt op dat de ERK tekortkomingen heeft vastgesteld in de nationale controlesystemen die zijn opgezet om de naleving van de EU-regels te waarborgen, met name in verband met overheidsopdrachten en staatssteun, waardoor het risico op niet opgespoorde belangenconflicten toeneemt; merkt op dat deze tekortkomingen betrekking hebben op de inhoud, kwaliteit, timing en het documenteren van controles;
52. is ingenomen met de herziening van het handboek voor het melden van onregelmatigheden bij gedeeld beheer²⁴, waar de Commissie momenteel samen met deskundigen van de lidstaten aan werkt, en verwacht dat de melding van belangenconflicten in het IMS volledig, gedetailleerd en rechtszeker is, zodat er een duidelijke en evenredige beoordeling kan worden verricht; is verheugd over de speciale focusgroep inzake de preventie en opsporing van belangenconflicten die tijdens het jaarlijkse technische werkoverleg van 2024 met de nationale controle-instanties voor de herstel- en veerkrachtfaciliteit bijeenkwam; dringt erop aan dat maatregelen voor de aanpak van belangenconflicten worden toegepast op een manier die rechtszekerheid biedt, en dat die maatregelen gebaseerd zijn op een duidelijke en evenredige beoordeling van de risico's en dat de bevoegde autoriteiten ze in de praktijk kunnen toepassen;
53. herinnert eraan dat het bij de conditionaliteitsverordening ingestelde mechanisme in verband met begrotingsvoorwaarden een wettelijk gereguleerd instrument is om risico's voor de begroting van de EU te voorkomen; merkt op dat de toepassing ervan echter alleen gerechtvaardigd is wanneer er een direct, echt en aantoonbaar verband bestaat tussen de vastgestelde tekortkomingen en de schade aan de financiële belangen van de EU; uit zijn bezorgdheid over het feit dat een uitbreiding van het toepassingsgebied ervan buiten deze begrotingsdoelstelling zou indruisen tegen de geest van de Verdragen en het evenredigheidsbeginsel; herinnert eraan dat de legitimiteit van dit mechanisme gebaseerd is op een strikt objectieve toepassing, vrij van politieke overwegingen, en met inachtneming van de gelijke behandeling van de lidstaten; merkt op dat de uitvoering ervan praktische en operationele uitdagingen met zich meebrengt, zoals in Speciaal verslag 03/2024 over de rechtsstaat in de EU van de ERK wordt benadrukt; verzoekt de Commissie het mechanisme op consistente en transparante wijze toe te passen op basis van objectief bewijs;

²⁴ Europese Commissie, "Handbook on "Reporting of irregularities in shared management"", 2017.

54. is van oordeel dat het vertrouwen van de burgers staat of valt met de integriteit en reputatie van de instellingen, organen of instanties van de EU; is van mening dat verantwoordingsplicht bij het gebruik van EU-begrotingsmiddelen van cruciaal belang is voor de democratische legitimiteit, en dat ter waarborging van goed financieel beheer en doeltreffende controles op overheidsmiddelen de vereisten in verband met transparantie en de bescherming van de financiële belangen van de EU gelijkelijk van toepassing moeten zijn op elke begunstigde en zonder uitzondering in elke EU-instelling, waaronder het Parlement;

Ontvangsten

55. benadrukt dat er, in een tijd waarin de EU-instellingen het geregeld hebben over nieuwe eigen middelen, eigenlijk prioriteit zou moeten worden gegeven aan het verbeteren van de fraudepreventie en -opsporing door middel van betere controles, wat inkomstendervingen zou terugdringen en de terugvordering van middelen die rechtmatig aan de EU verschuldigd zijn en momenteel verloren gaan, zou waarborgen; is van mening dat er een grondige analyse moet worden gemaakt van de mogelijkheden om inkomsten terug te vorderen die momenteel verloren gaan door fraude en ontduiking;
56. benadrukt dat een betere bescherming van de bestaande inkomsten een directe en duurzame manier is om de begroting van de Unie te versterken; wijst er nogmaals op dat iedere euro die met doeltreffende fraudebestrijdingsmaatregelen wordt teruggevorderd, niet hoeft te worden geïnd via extra belastingen voor de burgers van de EU; is van mening dat de bescherming van de inkomsten van de EU moet worden aangemerkt als een strategische prioriteit van de fraudebestrijdingsarchitectuur, die zowel bij de toewijzing van middelen als bij de operationele planning van de bevoegde actoren op EU- en nationaal niveau aan bod moet komen;
57. benadrukt dat btw een essentieel eigen middel voor de EU-begroting²⁵ blijft, en uit nogmaals zijn bezorgdheid over de aanzienlijke financiële schade die wordt veroorzaakt door grensoverschrijdende fraude, waaronder btw-fraude; denkt dat de omvang van de fraude die de financiële belangen van de EU schaadt, met name aan de inkomstenzijde van de begroting, en de geraffineerde wijze waarop die wordt gepleegd, duiden op nauwe betrokkenheid van groepen die zich bezighouden zware en georganiseerde criminaliteit; benadrukt dat het EOM eind 2024 melding had gemaakt van 767 actieve onderzoeken met een grensoverschrijdende dimensie, waarvan er 573 (oftewel 74 %) betrekking hadden op ontvangsten, waaronder 416 in verband met btw-fraude, 86 in verband met niet-btw-fraude en 71 in verband met gecombineerde fraude; merkt op dat de geraamde totale financiële schade 13,6 miljard EUR beliep, wat neerkomt op 87 % van de financiële schade in verband met grensoverschrijdende fraude, met alle negatieve gevolgen van dien voor de nationale begrotingen, fiscale rechtvaardigheid en eerlijke concurrentie; is echter van mening dat de analyse en kwantificering van deze fenomenen gebaseerd moeten zijn op homogene gegevens en uniforme

²⁵ In het stelsel van eigen middelen van de EU is de btw gebaseerd op een percentage van 0,3 % dat wordt toegepast op de geharmoniseerde btw-grondslag van elk EU-land (verlaagd tot 0,15 % voor een aantal lidstaten), die is afgetopt op 50 % van zijn bruto nationaal inkomen (bni): alleen dit percentage (0,15-0,3 %) van de totale door de lidstaten geïnde btw wordt overgedragen aan de begroting van de EU. Al met al waren de eigen middelen uit de btw goed voor ongeveer 10 % tot 17 % van de totale eigen middelen van de EU in de laatste EU-begroting.

rapportagenormen en dat daarbij rekening moet worden gehouden met het stelsel van eigen middelen van de EU, met name wanneer de financiële impact van de inspanningen van het EOM en de verwachte terugvorderingen worden gekwantificeerd;

58. merkt op dat de Commissie in 2024 de btw-nalevingskloof voor 2022 op 89,3 miljard EUR raamde, wat neerkomt op 7,0 % van de totale verschuldigde btw; herinnert eraan dat met de btw-nalevingskloof het verschil wordt gemeten tussen de btw-inkomsten die zouden worden geïnd in geval van volledige naleving en de daadwerkelijk geïnde inkomsten, en dat deze kloof niet alleen het gevolg is van fraude, ontduiking of ander wangedrag, maar ook van insolventie, faillissementen en administratieve fouten; voert echter aan dat btw-fraude in aanzienlijke mate bijdraagt aan de niet-naleving van de btw-regels, en is van mening dat digitale instrumenten en versterkte samenwerking tussen de nationale belastingautoriteiten en de betrokken onderzoeksorganen van de EU doeltreffende middelen zijn om deze kwestie aan te pakken, en dat die moeten worden gestimuleerd en verder moeten worden ontwikkeld; maakt uit deze gegevens op dat de kloof sinds 2018 aan het verkleinen is, aangezien deze toen werd geschat op 121,2 miljard EUR, oftewel 11,2 % van de totale verschuldigde btw;
59. wijst op de noodzaak om de operationele samenwerking tussen het EOM, OLAF, de douane- en belastingautoriteiten van de lidstaten en de rechtshandhavingsautoriteiten van de EU te versterken; benadrukt dat uit de enorme douane- en btw-fraude die aan het licht is gebracht, blijkt dat er nog steeds lacunes zijn in de controleketen, van de douane-inklaring tot de distributie van goederen op de interne markt; is van mening dat strenger toezicht op invoer van producten met een hoog risico en een betere uitwisseling van gegevens in real time van essentieel belang zijn om een herhaling van systemische fraude van deze omvang te voorkomen; merkt in het bijzonder op dat veel havens in Europa kwetsbare plaatsen zijn, wat de bescherming van de financiële belangen van de Unie in gevaar brengt, en dat er een grootschalig plan moet worden gelanceerd om deze toegangspoorten veiliger te maken en beter te controleren, waarbij rekening moet worden gehouden met het feit dat de middelen die worden ingezet voor het toezicht daarop weliswaar geld kosten, maar ook extra, soms aanzienlijke inkomsten kunnen genereren;

Uitgaven

60. wijst erop dat er bij de beoordeling van modellen voor de uitvoering van EU-uitgaven rekening moet worden gehouden met de blootstelling aan het risico op fraude en ander misbruik; betreurt het dat de opmerkingen die het Parlement en de ERK al meermaals hebben gemaakt over het ontwerp en de uitvoering van de RRF niet zijn meegenomen bij het voorgestelde ontwerp van toekomstige EU-financieringsinstrumenten, met name het MFK voor de periode na 2027; benadrukt dat er tekortkomingen zijn vastgesteld bij de uitvoering van de RRF, waaronder risico op fraude en dubbele financiering, een gebrek aan transparantie, beperkte toegankelijkheid van gegevens, ontoereikende traceerbaarheid van eindontvangers en vaagheid wat betreft het algemene beheer, en dat er lering moet worden getrokken uit deze tekortkomingen om het ontwerp en de governance van toekomstige financiële kaders van de EU te verbeteren; wijst er andermaal op dat de RRF een uitzonderlijk en tijdelijk instrument is; blijft gekant tegen de voortzetting van het RRF-model in zijn huidige vorm en dringt erop aan dat er bij toekomstige op prestaties gebaseerde financiering wordt voorzien in veel strengere waarborgen, transparantievereisten en fraudepreventiemechanismen, zodat er wordt

gezorgd voor een goed beheer van EU-middelen en een duidelijke meerwaarde voor de EU-burgers, en de beginselen van zuinigheid, efficiëntie en doeltreffendheid worden nageleefd;

61. uit nogmaals zijn bezorgdheid over de financiële gevolgen van de onregelmatigheden die er op het gebied van landbouw zijn geconstateerd en gemeld, en herinnert eraan dat er volgens de ERK bij plattelandsontwikkeling een groter risico op fouten is dan bij directe betalingen aan landbouwers; merkt voorts op dat de lidstaten in 2024 de eerste frauduleuze onregelmatigheden hebben gemeld in verband met uitgaven in het kader van hun nieuwe strategische GLB-plannen, waarbij ongeveer 25 % van de dat jaar gemelde frauduleuze onregelmatigheden betrekking had op uitgaven in het kader van die plannen, bijna allemaal in verband met klimaat- en milieuprogramma's, wat erop wijst dat er scherper moet worden toegezien op een goed gebruik van de middelen die worden ingezet voor de verwezenlijking van de EU-doelstellingen;
62. merkt met betrekking tot de uitgaven in direct beheer op dat de Commissie heeft aangegeven dat zij in 2024 1 040 terugvorderingsposten in verband met onregelmatigheden in ABAC heeft geregistreerd, voor een totaalbedrag van 135,39 miljoen EUR, en dat 63 van deze posten als frauduleus zijn gemeld, voor een totaalbedrag van 62,44 miljoen EUR; merkt op dat er tijdens de periode 2020-2024 gemiddeld 43 terugvorderingsposten per jaar als frauduleuze onregelmatigheden zijn geclassificeerd en dat het aandeel van de financiële bedragen waarop dergelijke onregelmatigheden betrekking hadden in de totale uitgaven in direct beheer erg laag was (0,05 %); merkt op dat er tijdens dezelfde periode 4 692 terugvorderingsposten als niet-frauduleuze onregelmatigheden zijn geregistreerd, met een terug te vorderen bedrag van in totaal 268,32 miljoen EUR, en dat het aandeel van de financiële bedragen waarop dergelijke onregelmatigheden betrekking hadden in de totale uitgaven in direct beheer ongeveer 0,15 % bedroeg;

NextGenerationEU en de herstel- en veerkrachtfaciliteit

63. is uiterst bezorgd over de bevindingen van de ERK dat het volume EU-leningen in 2024 met meer dan 30 % is gestegen als direct gevolg van het gebruik van kapitaalmarkten om grootschalige programma's zoals SURE en NGEU te financieren; wijst erop dat de totale uitstaande schuld van de EU in 2027 meer dan 900 miljard EUR zou kunnen bedragen, wat meer dan tien keer zo veel is als het niveau van 2020, vóór de oprichting van NGEU; wijst op het ontbreken van een duidelijke, voorspelbare en geloofwaardige strategie voor schuldafbouw, ook al stelt de snelle en continue toename van de schuld de EU-begroting bloot aan grotere houdbaarheidsrisico's, met name in tijden van hoge rentevoeten; benadrukt dat de dramatische toename van de schuldenlast van de EU de in het huidige MFK beschikbare begrotingsmarges automatisch beperkt; roept de Commissie op onverwijld een uitgebreide beoordeling van de schuldhoudbaarheid van de EU te presenteren, met inbegrip van beheerscenario's op middellange en lange termijn, en de maatregelen in kaart te brengen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de ontwikkeling van de schuld de fiscale stabiliteit of de bescherming van de financiële belangen van de EU niet in het gedrang brengt; spoort de Commissie aan om, in overeenstemming met de aanbevelingen van de ERK, de transparantie te vergroten op het gebied van emissies, financieringskosten en de daarmee samenhangende risico's; benadrukt dat door deze ongekennde begrotingsdruk een grondige kosten-batenanalyse verplicht zou moeten zijn voor alle nieuwe uitgavenprogramma's van de EU;

64. stel vast dat de verslagen nog steeds tegenstrijdigheden bevatten, bijvoorbeeld met betrekking tot NGEU en de RRF, wat aantoonst dat de flexibele instrumenten die de Commissie opnieuw wil inzetten, beperkingen met zich meebrengen; stelt met bezorgdheid vast dat het EOM in 2023 naar eigen zeggen talrijke onderzoeken (233) had lopen naar de herstel- en veerkrachtprogramma's en dat de daarmee samenhangende geraamde financiële schade 1,86 miljard EUR bedroeg; merkt op dat het EOM eind 2024 311 zaken in verband met NGEU had lopen, waaronder 307 over de RRF, wat neerkomt op ongeveer 17 % van alle actieve onderzoeken naar uitgavenfraude; merkt op dat de geraamde schade aan de financiële belangen van de EU volgens het EOM 2,8 miljard EUR bedraagt, wat neerkomt op 30 % van de totale geraamde schade in verband met uitgavenfraude (tegenover 25 % vorig jaar); benadrukt echter dat EOM-zaken in het PIF-verslag 2023 niet zijn meegenomen in de analyse van fraude en onregelmatigheden met gevolgen voor de uitgaven, in tegenstelling tot andere uitgavenposten, en dat in het PIF-verslag 2024 verschillende gegevens worden gerapporteerd over EOM-onderzoeken in verband met de RRF (279 onderzoeken in plaats van 307, met een geraamde totale schade van 2,7 miljard EUR in plaats van 2,8 miljard EUR); verzoekt de Commissie om, in samenwerking met het EOM, de cijfers over gevallen met betrekking tot de RRF en NGEU op consistente wijze en met een duidelijke toelichting te vermelden in alle publicaties van de Commissie en het EOM, en daarbij methodologische verschillen op transparante wijze af te stemmen, om ondermijning van het toezicht en van het vertrouwen van het publiek te voorkomen;
65. wijst erop dat de jaarlijkse betalingen van subsidies in het kader van de RRF die door NGEU worden gefinancierd slechts de helft bedroegen van het bedrag dat de Commissie in juni 2023 had verwacht (96 miljard EUR); merkt op dat tot december 2024 15 lidstaten betalingsverzoeken hadden ingediend voor in totaal 58,5 miljard EUR;
66. merkt op dat de in 2024 aan de lidstaten betaalde RRF-subsidies 55 896 miljoen EUR bedroegen, wat meer is dan de rest van de uitgaven in direct beheer (50 172 miljoen EUR), en dat in totaal 23 lidstaten in het kader van de RRF subsidies en leningen hebben ontvangen, die in 2024 29 446 miljoen EUR bedroegen; merkt op dat Duitsland het grootste bedrag heeft ontvangen (13 514 miljoen EUR), gevolgd door Spanje en Frankrijk (respectievelijk 10 926 miljoen EUR en 7 483 miljoen EUR) en dat slechts een paar landen (Bulgarije, Luxemburg, Oostenrijk en Zweden) geen subsidies hebben gekregen;
67. benadrukt dat er eind 2024 in ABAC onder de terugvorderingsposten die de Commissie in het kader van de uitvoering onder rechtstreeks beheer heeft geregistreerd (waarvan 1 040 als onregelmatigheden en 63 als frauduleus) geen onregelmatigheden in verband met de RRF voorkomen; verzoekt de Commissie verslag uit te brengen over de resultaten van de uitvoering van bijlage IV bij de richtsnoeren voor herstel- en veerkrachtplannen²⁶ over verminderingen en terugvorderingen in het kader van de RRF; wijst erop dat er volgens gegevens in het jaarverslag 2024 van het EOM eind 2024 311 zaken liepen in verband met NGEU, die op vier na allemaal te maken hadden met de RRF, goed voor ongeveer 17 % van alle onderzoeken naar uitgavenfraude; merkt op dat de geraamde schade aan de financiële belangen van de EU 2,8 miljard EUR

²⁶ Mededeling van de Commissie – Richtsnoeren voor herstel- en veerkrachtplannen (PB C, C/2024/4618, 22.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4618/oj>).

bedraagt, wat neerkomt op 30 % van de totale financiële schade in verband met uitgavenfraude in de EU-27, tegenover 25 % in 2023;

68. benadrukt dat er meer transparantie nodig is bij de uitvoering van de RRF, en herinnert eraan dat de “uiteindelijke begunstigde” de “laatste entiteit” is die middelen ontvangt voor een RRF-maatregel, zodat informatie over de “uiteindelijke begunstigde” beschikbaar moet worden gesteld; betreurt het dat de lidstaten alleen verplicht zijn informatie te publiceren over de honderd uiteindelijke begunstigden die de hoogste bedragen ontvangen, wat een arbitraire grens is, waardoor de feitelijke meerderheid van de begunstigden en de mogelijke risico's op fraude, wanbeheer of belangenconflicten buiten beeld blijven; acht de publicatie van informatie over meer dan de honderd eindbegunstigden noodzakelijk en is van mening dat dit zou helpen om de risico's in verband met fraude, wanbeheer of belangenconflicten goed in kaart te brengen; wijst erop dat uit onderzoek naar nationale praktijken blijkt dat de openbaarmakingsmethoden aanzienlijk verschillen, aangezien sommige lidstaten de daadwerkelijk uitbetaalde bedragen rapporteren en andere slechts de toegewezen bedragen, terwijl nog andere zich beperken tot gedeeltelijke gegevens of deze combineren met nationale middelen, wat ten koste gaat van de vergelijkbaarheid, leesbaarheid en betrouwbaarheid van de bekendgemaakte informatie; dringt aan op de publicatie van de volledige lijst van eindontvangers en uiteindelijk begunstigden van door de RRF gefinancierde maatregelen in een geharmoniseerd, machineleesbaar formaat en in alle lidstaten; onderstreept de noodzaak van één enkel controlespoor in het toekomstige MFK dat het mogelijk maakt de begrotingsbijdrage aan de gefinancierde projecten en de eindbegunstigden (d.w.z. de marktdeelnemers) en niet de ontvangende administratieve entiteiten te traceren; verzoekt de Commissie de melding via het IMS van alle aan de RRF verwante fraudegevallen en onregelmatigheden verplicht te stellen;
69. herhaalt zijn oproep aan de Commissie om haar controles op het risico van dubbele financiering te verscherpen, dat zich voordoet wanneer soortgelijke maatregelen op soortgelijke gebieden, zoals vervoers- en energie-infrastructuur, zowel uit de EU-begroting als uit de RRF worden gefinancierd, wat mogelijk wordt gemaakt door de standaardcomplementariteit tussen de RRF en andere EU-instrumenten; herinnert eraan dat de RRF niet gekoppeld is aan de vergoeding van daadwerkelijk gemaakte kosten, maar veeleer het bereiken van mijlpalen en streefwaarden beloont die volledig uit andere fondsen dan de RRF hadden kunnen worden gefinancierd, zonder dat dit wordt opgemerkt, aangezien er in de RRF geen koppeling is met de vergoeding van daadwerkelijk gemaakte kosten; is van mening dat de beperkte gegevensuitwisseling en onvoldoende gebruik van datamininginstrumenten zoals Arachne, in combinatie met een gebrek aan directe toegang tot de volledige lijst van uiteindelijke begunstigden van de RRF, het risiconiveau verhogen; is ingenomen met de voorzorgsmaatregelen die sommige lidstaten hebben getroffen om het combineren van de RRF met andere EU-instrumenten te voorkomen en zo het risico op dubbele financiering te beperken; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om vast te houden aan adequate procedures voor controles achteraf en bijzondere aandacht te besteden aan het risico op het terugdraaien van streefdoelen die eerder zijn gecontroleerd en waarvan is vastgesteld dat ze op bevredigende wijze zijn behaald; verzoekt de Commissie vaart te zetten achter de werkzaamheden voor een optimale benutting van datamininginstrumenten (waaronder Arachne) om dubbele financiering te voorkomen en grensoverschrijdende patronen op te sporen;

70. acht de schaarse informatie over de resultaten en het gebrek aan informatie over de werkelijke kosten in het huidige, volgens planning vergevorderde uitvoeringsstadium van de RRF zorgwekkend; merkt op dat de Commissie voornamelijk op de lidstaten vertrouwt om ernstige onregelmatigheden met betrekking tot de RRF op te sporen en te corrigeren en om de naleving van de EU- en de nationale regels te waarborgen, maar dat de nationale controlesystemen zwakke punten vertonen die niet konden worden verholpen in de uitvoeringsfase; benadrukt dat hiermee bij lange na niet voldoende kan worden gewaarborgd dat de controlesystemen de financiële belangen van de EU adequaat beschermen, aangezien het hier gaat om een foutgevoelige regeling die wordt verzwakt door onduidelijkheden in het rechtskader, die veel vaag omschreven mijlpalen en streefdoelen bevat en een groot risico op fraude met zich meebrengt; dringt er nogmaals bij de Commissie op aan waar nodig doortastende en snelle maatregelen te nemen en de bepalingen van de RRF-verordening ten volle te benutten als er tekortkomingen blijven bestaan in de controlesystemen van de lidstaten;

Externe dimensie van de bescherming van de financiële belangen van de EU

71. waardeert de inspanningen van de EU om, in overeenstemming met de aanbevelingen van de ERK, ervoor te zorgen dat corruptiebestrijdingsmaatregelen in de instrumenten voor extern optreden worden geïntegreerd; blijft bij zijn aanbeveling om de begrotingssteun voor derde landen, met inbegrip van kandidaat-lidstaten, waarvan de autoriteiten duidelijk verzuimen doeltreffende maatregelen te nemen tegen wijdverbreide corruptie, op te schorten en de middelen voor deze landen in te trekken, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de steun aan burgers overeind blijft;
72. neemt kennis van de conclusies van Speciaal verslag 15/2025 van de ERK over humanitaire hulp van de EU onder beheer op afstand, waarin wordt erkend dat deze aanpak van beheer een nuttig kader biedt om levensreddende bijstand te verlenen op plekken die moeilijk te bereiken zijn, maar dat er tekortkomingen zijn in het ontwerp en de uitvoering ervan; merkt op dat de Commissie erkent dat beheer op afstand van nature risicovoller is dan directe uitvoering en dat fraude en verduistering van hulp tot de voornaamste risico's behoren, aangezien er een groter risico bestaat wanneer humanitaire organisaties en donoren niet in staat zijn om ter plaatse toezicht te houden op acties; merkt op dat de Commissie, net als alle donateurs, over een speciaal team beschikt om vermoedelijke gevallen van fraude en misbruik van middelen aan te pakken; benadrukt echter dat in haar risicoregister geen rekening wordt gehouden met de mogelijke impact van beheer op afstand op de waarschijnlijkheid en de gevolgen van vastgestelde niet-kritieke risico's, zoals het risico op reputatieschade in het geval van fraude, misbruik van hulp of niet-naleving van ethische normen; benadrukt met name dat de ontoereikende integratie van de inherente risico's van beheer op afstand in haar risicobeheer-, controle- en auditstrategie haar vermogen kan beperken om die risico's te voorkomen, op te sporen en adequaat te beheren, wat een risico op reputatieschade met zich meebrengt in het geval van fraude of misbruik van hulp; wijst erop dat in de controlestrategie niet wordt voorzien in specifieke controles om de inherente risico's van beheer op afstand aan te pakken en er geen rekening wordt gehouden met de gevolgen van beheer op afstand voor controletaken in verband met fraudebestrijding of voor audits ter plaatse; benadrukt dat op afstand beheerde acties in de controlestrategie van de Commissie voor de periode 2021-2027 niet automatisch een hogere risicobeoordeling krijgen bij de risicogebaseerde selectie van acties voor controle, ondanks de specifieke moeilijkheden die zich bij deze acties voordoen; is het eens met

de aanbevelingen van de ERK, die ook door de Commissie volledig zijn aanvaard, in verband met de noodzaak om de aanpak van en richtsnoeren inzake beheer op afstand te verbeteren, het certificeringsproces voor partner-ngo's te versterken, de door partners verstrekte informatie te verifiëren en aan belanghebbenden verslag uit te brengen over beheer op afstand; dringt er bij de Commissie op aan bijzonder waakzaam te zijn en dienovereenkomstig te handelen, onder meer door ervoor te zorgen dat in risicovolle omgevingen beheer op afstand systematisch leidt tot een hogere risicobeoordeling voor de selectie van audits, een strengere controle van door partners verstrekte informatie en tot betere kanalen voor fraudepreventie en klokkenluiders; spoort de Commissie voorts aan de aanbeveling van de ERK, die volledig is aanvaard, ten uitvoer te leggen;

73. benadrukt dat de behoeften van Oekraïne op het gebied van herstel en wederopbouw aanzienlijk zijn en dringend moeten worden aangepakt met het oog op een duurzame vrede;
74. is bezorgd over recente berichten over corruptie, waaronder beschuldigingen aan het adres van hoge ambtenaren in Oekraïne; spoort Oekraïne aan om door te gaan met zijn hervormingen, onder meer met zijn inspanningen om de invloed van de oligarchen aan te pakken, en verzoekt de Commissie haar toezicht op de door de EU gefinancierde activiteiten in het land verder te versterken;
75. benadrukt dat de steun van de EU aan Oekraïne, zoals aan elk ander niet-EU-land, gepaard moet gaan met krachtige maatregelen ter bescherming van de financiële belangen van de EU, waaronder een doeltreffende preventie, opsporing en correctie van fraude, corruptie, belangenconflicten en onregelmatigheden, om ervoor te zorgen dat EU-middelen naar behoren worden gecontroleerd en de beoogde begunstigden bereiken;
76. brengt in herinnering dat de bij Verordening (EU) 2024/792²⁷ ingestelde faciliteit voor Oekraïne het belangrijkste instrument van de EU is om het herstel en de wederopbouw van en de hervormingen in Oekraïne te ondersteunen, en dat hiervoor voor de periode 2024-2027 50 miljard EUR beschikbaar is gesteld; wijst op de voorwaarden in verband met de uitvoering van de overeengekomen hervormingen en de eerbiediging van de waarden van de EU; wijst op de rol van de kaderovereenkomst tussen de EU en Oekraïne²⁸ bij de vaststelling van waarborgen om fraude en corruptie die de financiële belangen van de Unie schaden, te voorkomen en te bestrijden, onder meer via samenwerking met OLAF; neemt er kennis van dat de nationale controle-instantie van Oekraïne is aangewezen als nationaal coördinatiepunt voor fraudebestrijding;
77. spreekt zijn waardering uit voor het werk van OLAF en het EOM bij de bescherming van de in Oekraïne bestede EU-middelen, waaronder de recente onderzoeken naar ernstige onregelmatigheden bij door de EU gefinancierde aanbestedingen, en herinnert eraan dat de bevoegdheden van het EOM ook betrekking hebben op EU-middelen die in derde landen worden gebruikt; wijst op de rol van de lidstaten, OLAF en het EOM bij het tegengaan van het omzeilen van sancties en het beschermen van de financiële belangen van de EU; verzoekt de Commissie de controle op de EU-steun aan Oekraïne verder aan te scherpen, ook wanneer het frauderisico betrekking heeft op buiten

²⁷ Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne (PB L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

²⁸ Kaderovereenkomst van 22 mei 2024 tussen de EU en Oekraïne inzake specifieke regelingen voor de uitvoering van financiering door de Unie in het kader van de faciliteit voor Oekraïne.

Oekraïne gevestigde marktdeelnemers; pleit voor voortdurende samenwerking tussen EU-instanties en de Oekraïense autoriteiten;

◦

◦ ◦

78. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

Een goed beheer van de middelen van de Unie, zowel wat de uitgaven als wat de inkomsten betreft, alsook transparantie en bescherming van de financiële belangen van de Unie zouden essentiële onderdelen moeten zijn van alle beleidsmaatregelen van de Unie, teneinde de efficiënte uitvoering ervan te waarborgen, ervoor te zorgen dat het geld van de belastingbetaler correct en doeltreffend wordt besteed, en het vertrouwen van de burger in de Europese instellingen te vergroten.

De Commissie moet uit hoofde van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie een jaarverslag over de bescherming van de financiële belangen van de EU opstellen, het zogenaamde PIF-verslag. In dat verslag, dat gebaseerd is op gegevens van de lidstaten, wordt een overzicht gegeven van de maatregelen die op EU- en nationaal niveau zijn genomen om fraude die van invloed is op de begroting van de Unie tegen te gaan.

Het PIF-verslag is een essentieel instrument voor transparantie en verantwoordingsplicht. Toch biedt het geen alomvattend overzicht van een snel evoluerend, steeds complexer landschap, waarin de uitdagingen en de mogelijke negatieve gevolgen daarvan aanzienlijk blijven. Tegen deze achtergrond is het INI-verslag van het Europees Parlement gebaseerd op de analyse van een breed scala aan informatiebronnen en verslagen van diverse instellingen en autoriteiten. Het moet bijdragen aan de bescherming van de financiële belangen van de Unie door richting te geven aan het fraudebestrijdingsbeleid en gerichte acties doeltreffender te bevorderen.

In het INI-verslag worden de belangrijkste bedreigingen en zwakke punten van het huidige kader op EU- en nationaal niveau in kaart gebracht, met inbegrip van georganiseerde misdaad, corruptie, onderrapportage van belangenconflicten en btw-fraude. In de analyse wordt gewezen op de tekortkomingen bij de uitvoering van op prestaties gebaseerde instrumenten en externe acties, en wordt aanbevolen extra inspanningen te leveren en passende middelen uit te trekken voor de belangrijkste onderdelen van de fraudebestrijdingscyclus: niet alleen onderzoek en vervolging, maar met name ook opsporing en preventie zijn cruciale stadia, die al te vaak onderschat worden bij het vaststellen van nationale en Europese strategieën. De aanhoudende versnippering van de wetgeving en de onderfinanciering van nationale fraudebestrijdingsautoriteiten, in combinatie met de toenemende complexiteit van transnationale frauduleuze regelingen en internationale financiële stromen, vormen uitdagingen die nauwere samenwerking tussen fraudebestrijdingsautoriteiten vereisen. Er is behoefte aan meer transparantie in het dagelijks leven, die verder gaat dan de verplichting tot jaarlijkse rapportage, en aan betere rapportagepraktijken, onder meer op het gebied van terugvordering. De ontwikkeling van nieuwe technologieën moet worden voortgezet, waarbij gebruik moet worden gemaakt van sterkere IT-tools, de digitalisering van procedures, de interoperabiliteit van databanken en de integratie van artificiële intelligentie (AI) in de belangrijkste controleprocessen. In het INI-verslag wordt opgeroepen tot tastbaardere en resultaatgerichtere inspanningen om ervoor te zorgen dat de middelen van de Unie correct worden ingezet en de financiële belangen worden beschermd, ten behoeve van alle Europese burgers.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het verslag te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

MINDERHEIDSSTANDPUNT

ingediend overeenkomstig artikel 56, lid 4, van het Reglement
Gilles BOYER

Renew Europe stemde tegen het verslag over de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie. Hoewel het verslag nuttige informatie bevat over de ontwikkeling van frauderisico's en de werking van de fraudebestrijdingsarchitectuur van de Unie, konden wij de tekst in zijn huidige vorm niet steunen.

Naar onze mening wordt in het verslag onvoldoende de nadruk gelegd op het fundamentele verband tussen de bescherming van de financiële belangen van de Unie en de eerbiediging van de rechtsstaat in de lidstaten. Een goed financieel beheer van de EU-begroting kan niet worden gewaarborgd wanneer systemische tekortkomingen op het gebied van de rechtsstaat overheidsinstanties, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht of doeltreffend onderzoek naar en doeltreffende vervolging van fraude ondermijnen. Wij betreuren ook dat in het verslag onvoldoende aandacht wordt besteed aan de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat, die een belangrijk instrument vormt voor de bescherming van de EU-begroting. Voorts zijn wij van mening dat er meer erkenning moet komen voor de rol van maatschappelijke organisaties, onafhankelijke media en onderzoeksjournalistiek bij het opsporen en aan het licht brengen van misbruik van overheidsmiddelen.

Onze stem mag niet worden opgevat als een gebrek aan inzet voor de bescherming van de EU-begroting. Integendeel, we zullen blijven ijveren voor meer transparantie, verantwoordingsplicht en bescherming van de financiële belangen van de Unie.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	5.3.2026		
Uitslag eindstemming	+	:	15
	-	:	12
	0	:	1

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

15	+
ECR	Dick Erixon, Bert-Jan Ruissen, Beatrice Timgren
NI	Thomas Geisel
PPE	Georgios Aftias, Raúl de la Hoz Quintano, Dirk Gotink, Niclas Herbst, Jacek Protas, Andreas Schwab, Tomáš Zdechovský
PfE	Angéline Furet, Virginie Joron, Ondrej Knotek, Julien Sanchez

12	-
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Gerben-Jan Gerbrandy
S&D	José Cepeda, Maria Grapini, Giuseppe Lupo, Marit Maij, Thomas Pellerin-Carlin
The Left	Rudi Kennes, Jonas Sjöstedt
Verts/ALE	Daniel Freund, Rasmus Nordqvist

1	0
PPE	Kinga Kollár

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)